

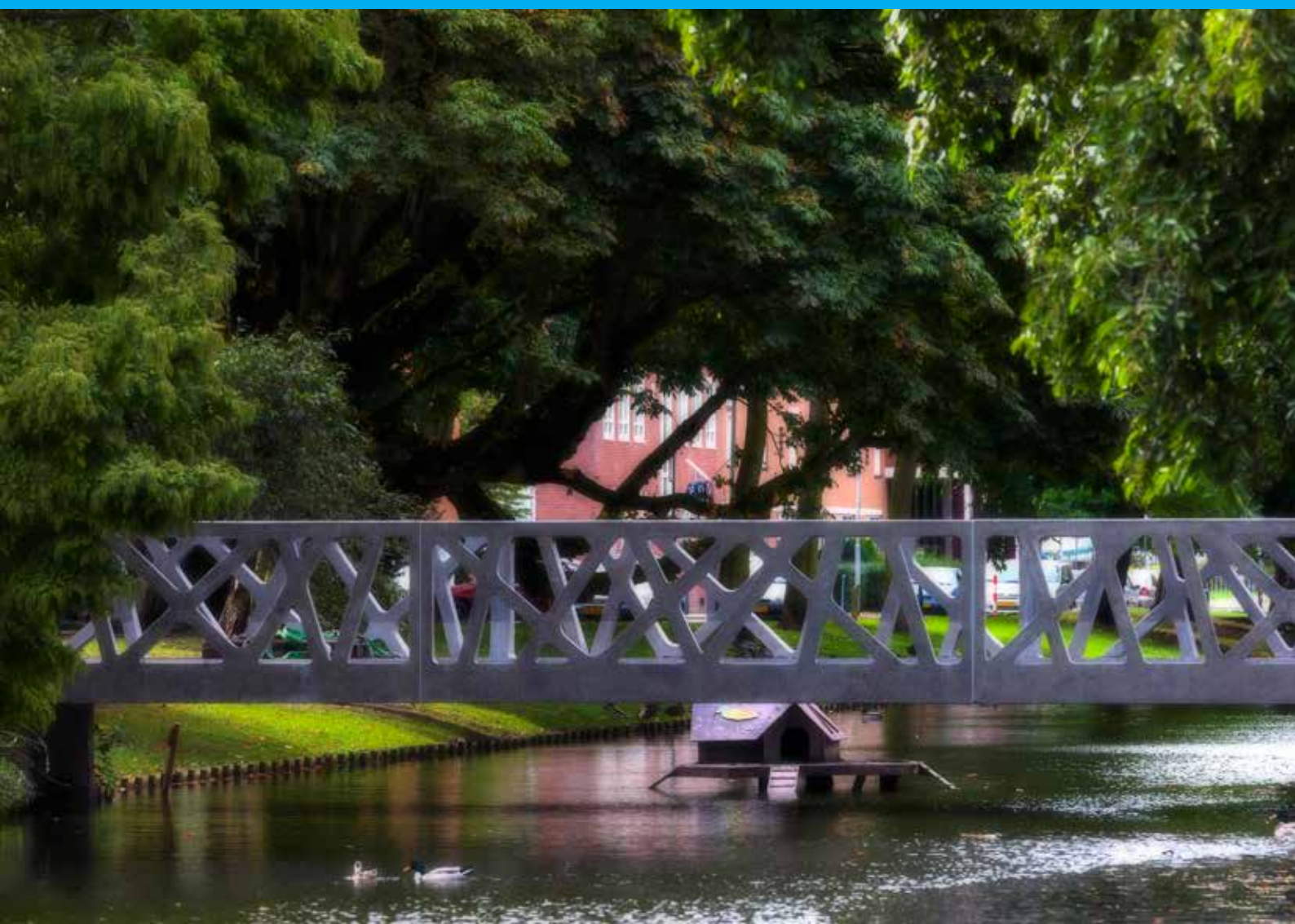
Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Handleiding

WBSO/RDA 2015

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

Leeswijzer

In deze handleiding WBSO/RDA wordt vooral de Nederlandse term 'speur- en ontwikkelingswerk' (afgekort tot S&O) gebruikt in plaats van het bekende, Engelse R&D. Deze benaming sluit aan op de terminologie van beide regelingen. Handig om te weten is dat achterin deze Handleiding WBSO/RDA een alfabetische lijst is opgenomen met belangrijke termen en begrippen en de beknopte betekenis hiervan.

Inhoudsopgave

1. In het kort	5
1.1 Minder (loon)kosten voor R&D	5
1.2 De WBSO en RDA in 8 stappen	6
2. Wie komt in aanmerking?	9
2.1 WBSO – Ondernemers	9
2.2 RDA	10
3. WBSO – Welke S&O-projecten komen in aanmerking?	11
3.1 Ontwikkelingsproject	11
3.2 Technisch wetenschappelijk onderzoek (TWO)	14
3.3 Analyse van de technische haalbaarheid	15
3.4 Procesgericht technisch onderzoek	16
4. WBSO – Welke werkzaamheden komen niet in aanmerking?	19
4.1 Werkzaamheden die niet in aanmerking komen	19
4.2 Randvoorwaarden	20
5. RDA – Welke kosten en uitgaven komen in aanmerking?	21
5.1 Algemeen	21
5.2 Voorwaarden aan kosten en uitgaven	21
5.3 Voorbeelden van kosten die in aanmerking komen	22
5.4 Voorbeelden van uitgaven die in aanmerking komen	22
6. RDA – Welke kosten en uitgaven komen niet in aanmerking?	23
6.1 Algemene uitsluitingen	23
6.2 Uitsluitingen van kosten	23
6.3 Uitsluitingen van uitgaven	24
6.4 Voorbeelden van WBSO-projecten met kosten en uitgaven	24
7. Wat leveren de WBSO en de RDA u op?	26
7.1 WBSO – Fiscaal voordeel voor inhoudingsplichtige ondernemingen	26
7.2 WBSO – Fiscaal voordeel voor S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)	27
7.3 WBSO – Extra financieel voordeel voor starters	27
7.4 RDA – Berekening van het RDA-bedrag	29
7.5 RDA – Fiscaal voordeel bij vennootschapsbelasting	29
7.6 RDA – Fiscaal voordeel bij inkomstenbelasting	29
7.7 RDA – Maakt u geen winst?	29
8. Hoe en wanneer dient u een aanvraag in?	30
8.1 Het moment van indienen	30
8.2 Het indienen van de aanvraag	30
8.3 Het invullen van de aanvraag	31
8.4 Het aanleveren van BSN's	32

9. De administratie	33
9.1 Waarom moet u een administratie bijhouden?	33
9.2 Hoe moet u de S&O-administratie bijhouden?	33
9.3 WBSO – Wat is de consequentie van het ontbreken van een volledige administratie?	35
9.4 WBSO – Hoe lang moet u de S&O-administratie bewaren?	35
9.5 RDA – Hoe moet u de RDA-administratie bijhouden?	35
9.6 RDA – Wat is de consequentie van het ontbreken van een volledige administratie?	36
9.7 RDA – Hoe lang moet u de RDA-administratie bewaren?	36
10. Een WBSO-verklaring en dan...	37
10.1 Verrekening S&O-afdrachtvermindering voor S&O-inhoudingsplichtigen	37
10.2 Verrekening aftrek S&O voor S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)	41
10.3 Mededeling aantal gerealiseerde S&O-uren	41
10.4 Verrekening correctie-S&O-verklaring	42
11. Een RDA-beschikking en dan...	44
11.1 Verrekening	44
11.2 Verplichte mededeling	44
11.3 Correctie-RDA-beschikking	45
12. Controle achteraf	46
12.1 Bedrijfsbezoeken door RVO.nl	46
12.2 WBSO – Correcties en boetes	46
12.3 RDA – Correcties en boetes	47
12.4 Bezwaar	47
13. Begrippenlijst	48
14. Quicksan WBSO/RDA	52

1. In het kort

Technologische vernieuwing is van groot belang voor de concurrentiepositie van uw bedrijf. Innoveren is noodzaak, de concurrentie zit niet stil. U bent als ondernemer voortdurend bezig met procesinnovatie of het bedenken van nieuwe producten of nieuwe programmatuur. Met behulp van de WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk) en de RDA (Research en Development Aftrek) kunt u uw kosten hiervoor verlagen. RVO.nl voert de WBSO en RDA uit in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken.

1.1 Minder (loon)kosten voor R&D

De WBSO is een fiscale stimuleringsregeling waarmee de Nederlandse overheid een deel van de loonkosten voor speur- en ontwikkelingswerk (S&O), ook wel Research & Development genoemd, compenseert. In de praktijk betekent dit dat u minder loonheffing afdraagt. Zelfstandigen krijgen een vaste aftrek voor S&O. Daarnaast is er nog een extra tegemoetkoming voor starters.

De RDA is bedoeld om naast loonkosten ook andere kosten en uitgaven voor S&O te faciliteren. De RDA is een extra aftrekpost op de fiscale winst.

Deze handleiding is gebaseerd op het Belastingplan 2015.

Nieuw: quickscan WBSO/RDA

Wilt u snel weten of u misschien gebruik kunt maken van de WBSO en RDA? In hoofdstuk 14 van deze handleiding staat een handige quickscan. Doorloop het schema van boven naar beneden. Kunt u niet verder in het schema? Dan komt u waarschijnlijk niet in aanmerking. Raadpleeg de informatie in deze handleiding en neem bij twijfel contact op met RVO.nl.

Wijzigingen WBSO en RDA in 2015

De parameters voor de WBSO in 2015 zijn:

- het percentage van de 1e schijf blijft 35%;
- de bovengrens van de 1e schijf blijft € 250.000;
- het percentage van de 2e schijf blijft 14%;
- het plafond blijft € 14 miljoen;
- het percentage van de 1e schijf voor starters blijft 50%;
- de zelfstandigenaftrek blijft € 12.310;
- de aanvullende aftrek voor startende zelfstandigen blijft € 6.157;
- de contractresearch-faciliteit voor niet-ondernemingen is geschrapt.
- het budget voor de WBSO bedraagt in 2015 € 756 miljoen.
- het RDA-percentage blijft 60%.

Bovengenoemde wijzigingen zijn onder voorbehoud van goedkeuring van het Belastingplan 2015 door de Tweede Kamer.

1.2 De WBSO en RDA in 8 stappen

Hieronder vindt u een korte toelichting over de WBSO en de RDA aan de hand van een aantal stappen. Deze toelichting is gebaseerd op het indienen van een gecombineerde WBSO/RDA-aanvraag. Kiest u er voor om enkel een aanvraag in te dienen voor de WBSO, dan kunt u het RDA-gedeelte buiten beschouwing laten. Het is niet mogelijk om enkel een aanvraag in te dienen voor de RDA.

Stap 1: U wilt iets ontwikkelen of onderzoeken

U bent van plan S&O te gaan verrichten. Eén van de afwegingen die u maakt bij uw beslissing om uw S&O-project te starten, zijn de kosten van uw project. De WBSO en de RDA helpen u bij de financiering van uw project(en).

De WBSO en de RDA verlagen uw kosten voor technologisch onderzoek en ontwikkeling, ook als het project mislukt. Iedere ondernemer in Nederland die S&O gaat doen, kan een WBSO/RDA-aanvraag indienen. Het maakt niet uit hoe groot uw onderneming is of in welke bedrijfssector u werkt.

Er zijn vier soorten projecten waarvoor u een aanvraag kunt indienen. Dit zijn:

- ontwikkeling van technisch nieuwe producten, productieprocessen of programmatuur;
- technisch wetenschappelijk onderzoek;
- een analyse van de technische haalbaarheid van een eigen S&O-project;
- procesgericht technisch onderzoek.

Stap 2: Aanvraag indienen

U kunt op 2 manieren een WBSO/RDA aanvraag indienen. Voor beide manieren maakt u gebruik van eHerkenning, betrouwbaarheidsniveau 2+, en dient u uw aanvraag digitaal in via het eLoket:

1. Dien uw aanvraag online in via het WBSO/RDA-aanvraagformulier op eLoket. Via het eLoket kunt u vanaf iedere werkplek inloggen op uw account en online uw WBSO/RDA-aanvraag indienen of bekijken. Ga naar www.rvo.nl/eloket
2. Maakt u nog gebruik van het offline WBSO/RDA-aanvraagprogramma? Het WBSO/RDA-aanvraagprogramma 2015 kunt u downloaden van de website www.rvo.nl/wbso

Hebt u in 2013 al een S&O-verklaring ontvangen en hebt u ook S&O-werkzaamheden uitgevoerd, dan moet u bovendien burgerservicenummers (BSN's) van uw S&O-medewerkers uit 2013 aanleveren. Dit is nodig voor het berekenen van het gemiddelde S&O-uurloon. In hoofdstuk 8 wordt nader toegelicht hoe u een aanvraag kunt invullen en indienen.

Stap 3: U richt uw administratie in

Voor de WBSO moet u een S&O-administratie bijhouden waaruit de aard, inhoud, voortgang en omvang (tijdsbesteding) van uw S&O-werkzaamheden blijkt. Maakt u gebruik van de RDA op basis van kosten en uitgaven, dan moet u een administratie bijhouden over welke kosten en uitgaven er zijn betaald voor het uitvoeren van S&O (een aparte RDA-administratie is niet nodig bij een aanvraag op basis van het forfait). Zorg ervoor dat u vanaf de start van uw project(en) een administratie bijhoudt, ook als u nog geen S&O-verklaring en RDA-beschikking hebt ontvangen.

In hoofdstuk 9 kunt u lezen welke eisen aan de administratie worden gesteld.

Stap 4: Adviseurs controleren of uw aanvraag volledig is

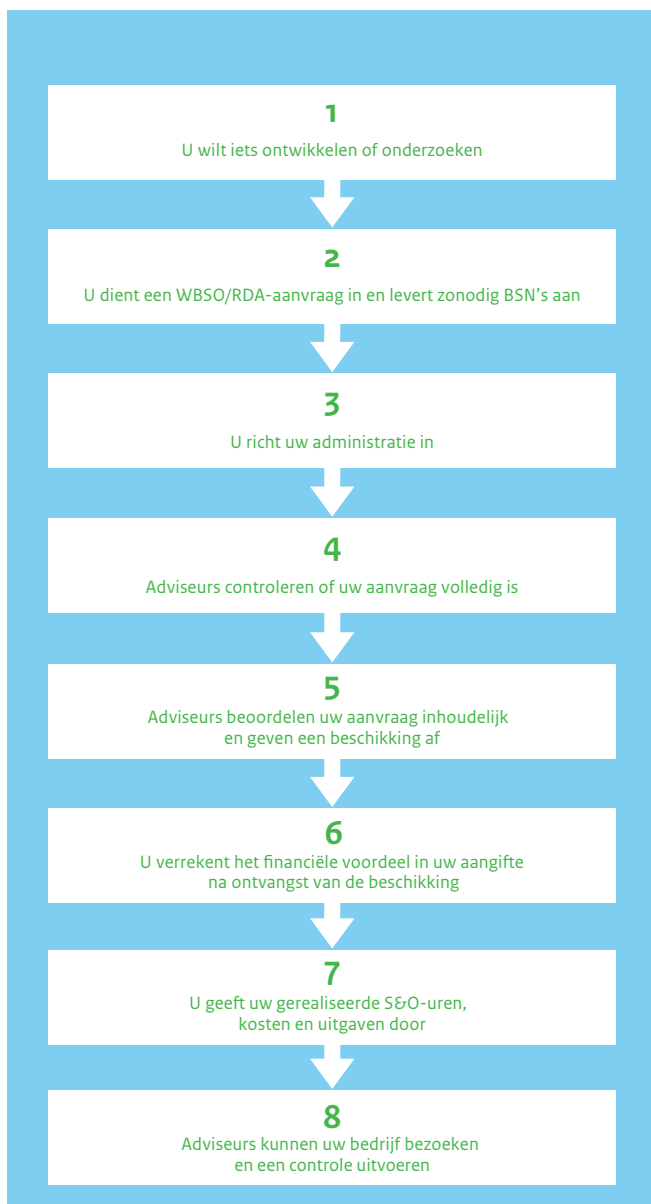
Na ontvangst van de aanvraag controleren adviseurs van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) of uw aanvraag volledig is ingevuld. Is dit het geval, dan nemen technische adviseurs de aanvraag inhoudelijk in behandeling en ontvangt u een ontvangstbevestiging.

Indien uw aanvraag niet compleet is, krijgt u éénmaal de gelegenheid om aanvullende gegevens te verstrekken. Zorgt u ervoor dat deze gegevens binnen de gestelde termijn bij RVO.nl terecht komen, anders zal uw aanvraag niet in behandeling worden genomen. Wanneer uw aanvraag compleet is, ontvangt u een bevestiging.

Stap 5: Adviseurs beoordelen uw aanvraag inhoudelijk

Als uw aanvraag volledig is, wordt uw WBSO-aanvraag inhoudelijk beoordeeld door technische adviseurs. Dit houdt in dat zij de opgevoerde projecten toetsen aan de wet en de afbakeningsregeling S&O. Geeft de beschrijving van de projecten onvoldoende informatie om uw aanvraag te kunnen beoordelen dan kunnen zij u vragen stellen. Dit kan schriftelijk, telefonisch of via e-mail. Op grond van alle door u verstrekte informatie neemt een technisch adviseur een beslissing op uw aanvraag en legt deze beslissing vast in een beschikking. De WBSO-beschikking wordt naar u, of (als u daar gebruik van maakt) naar uw tussenpersoon gestuurd.

Als uw WBSO-aanvraag (gedeeltelijk) positief wordt beoordeeld, ontvangt u bij de beschikking een S&O-verklaring. In de beschikking staat per project aangegeven hoeveel uren toegekend worden en welke projecten niet voor de WBSO in aanmerking komen. In de S&O-verklaring staat het bedrag aan maximale S&O-afdrachtvermindering dat u met betrekking

tot de periode waarvoor de S&O-verklaring wordt afgegeven, mag verrekenen op het loonheffingen-nummer dat op de S&O-verklaring staat vermeld. Als de S&O-verklaring is verstrekt, wordt de RDA-aanvraag inhoudelijk door adviseurs beoordeeld. Dit houdt in dat zij de opgevoerde kosten en uitgaven voor de verschillende S&O-projecten toetsen aan het Besluit RDA. Geeft de beschrijving van de kosten en uitgaven onvoldoende informatie om uw aanvraag te kunnen beoordelen dan kunnen zij u vragen stellen. Dit kan schriftelijk, telefonisch of via e-mail. Op grond van alle door u verstrekte informatie neemt een adviseur een beslissing op uw aanvraag en legt deze beslissing vast in een beschikking. De RDA-beschikking wordt naar u, of (als u daar gebruik van

maakt) naar uw tussenpersoon gestuurd. Als uw RDA-aanvraag (gedeeltelijk) positief wordt beoordeeld, ontvangt u de RDA-beschikking. In de beschikking staat per project aangegeven welke kosten en uitgaven toegekend zijn. In de RDA-beschikking staat het RDA-bedrag dat u in mindering brengt op de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Let op!

De dagtekening van uw RDA-beschikking is belangrijk. Als uw RDA-beschikking in 2015 door RVO.nl is afgegeven dan voert u het RDA-bedrag uw aangifte over 2015 op.

Wanneer kunt u een beschikking verwachten?

Een technisch adviseur neemt binnen drie kalendermaanden na aanvang van de periode waarop de aanvraag betrekking heeft een beslissing op uw WBSO-aanvraag. Na afgifte van uw S&O-verklaring neemt een adviseur binnen acht weken een beslissing op uw RDA-aanvraag. Indien adviseurs u tijdens de beoordeling van de aanvraag schriftelijk om aanvullende informatie vragen, wordt de afhandelingstermijn opgeschort.

Mogelijkheid tot bezwaar en beroep

Tegen het (gedeeltelijk) afwijzen van uw WBSO- en/of RDA-aanvraag kunt u bezwaar maken door middel van een gemotiveerd bezwaarschrift. Als u zich niet kunt vinden in de beslissing die RVO.nl op uw bezwaarschrift neemt, kunt u beroep aantekenen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. In de beschikking staat meer informatie over de bezwaar- en beroepsmogelijkheden.

Indien na een bezwaar- of beroepsprocedure (gedeeltelijk) aan uw bezwaren tegemoet wordt gekomen, ontvangt u een aanvullende S&O-verklaring en/of RDA-beschikking. Het is mogelijk dat deze aanvullende S&O-verklaring en/of RDA-beschikking pas wordt afgegeven na afloop van de periode waarop uw aanvraag betrekking heeft.

Stap 6: U verreken het financiële voordeel in uw aangifte

De toegekende S&O-afdrachtvermindering verrekenet u in uw aangifte loonheffingen. Bent u zelfstandige en realiseert u 500 uren of meer dan kunt u de toegekende S&O-af trek opnemen in uw aangifte inkomstenbelasting. Het toegezegde RDA-bedrag verrekenet u in uw aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting.

In de hoofdstukken 10 en 11 kunt u meer lezen over de wijze en het moment van verrekenen.

Stap 7: U geeft uw gerealiseerde S&O-uren, kosten en uitgaven door

Binnen drie maanden na het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring en RDA-beschikking betrekking hebben, doet u een mededeling over de gerealiseerde S&O-uren en de eventueel werkelijk gemaakte kosten en uitgaven.

Op basis van de verplichte mededeling kan RVO.nl een correctie-S&O-verklaring en/of correctie-RDA-beschikking afgeven.

Wanneer en hoe u een mededeling moet doen, kunt u lezen in paragraaf 10.3.

Stap 8: Adviseurs kunnen uw bedrijf bezoeken en een controle uitvoeren

RVO.nl kan bij een controlebezoek (achteraf) de S&O-werkzaamheden en S&O-uren toetsen aan de hand van uw S&O-administratie. Ingeval u tevens een RDA-beschikking hebt ontvangen op basis van kosten en uitgaven kan RVO.nl tijdens het controlebezoek tevens de gemaakte en betaalde kosten en uitgaven controleren aan de hand van uw RDA-administratie. Bij constatering van fouten in de S&O-administratie ontvangt u een correctie-S&O-verklaring. Bij constatering van fouten in de RDA-administratie ontvangt u een correctie-RDA-beschikking. Naast een correctie kan RVO.nl ook een boete opleggen.

Een toelichting op de controle achteraf en de mogelijke gevolgen kunt u lezen in hoofdstuk 12.

2. Wie komt in aanmerking?

Iedere ondernemer in Nederland die S&O gaat doen, kan een WBSO/RDA-aanvraag indienen. Het maakt niet uit hoe groot uw onderneming is of in welke bedrijfssector u werkt. In dit hoofdstuk vindt u een nadere toelichting hierop. Ook wordt uitgelegd hoe u moet handelen wanneer er sprake is van een fiscale eenheid of een werkmaatschappij met holding. Hoofdstuk 2.1 betreft de WBSO, hoofdstuk 2.2 betreft de RDA.

2.1 WBSO – Ondernemers

De WBSO maakt onderscheid tussen inhoudingsplichtige en belastingplichtige ondernemers. Beiden kunnen voor de WBSO in aanmerking komen.

Inhoudingsplichtige ondernemers: eigen personeel verricht S&O

Drijft u volgens de regels van de vennootschapsbelasting een onderneming? Hebt u werknemers in dienst die S&O verrichten? Dan kunt u in aanmerking komen voor een vermindering van de afdracht loonheffing.

Inhoudingsplichtigen die een onderneming drijven en S&O verrichten worden S&O-inhoudingsplichtigen genoemd. Ook een holding kan als S&O-inhoudingsplichtige worden aangemerkt als er minimaal één werknemer in dienst is die S&O verricht. Inhoudingsplichtige voor de loonheffing bent u als u personeel in dienst hebt en van de Belastingdienst een loonheffingnummer hebt gekregen.

Een inhoudingsplichtige bestaat doorgaans uit één administratieve eenheid. Dat wordt in het loonheffingnummer meestal aangeduid met het getal 01 na de L. De letter L plus de cijfers erachter wordt het subnummer genoemd. Een administratieve eenheid is een administratief of anderszins zelfstandig onderdeel van de inhoudingsplichtige. Een inhoudingsplichtige kan meerdere administratieve eenheden hebben waar personeel werkt. Per administratieve eenheid kan een subnummer bestaan. Per subnummer moet steeds afzonderlijk aangifte loonheffingen worden gedaan. Een aanvraag kan echter maar voor één loonheffingnummer worden ingediend. Verrekening op meerdere subnummers is echter mogelijk.

Let op!

Als de juridische entiteit van uw onderneming wijzigt dan is er sprake van een nieuwe inhoudingsplichtige! Zorg ervoor dat uw aanvraag altijd voor de juiste inhoudingsplichtige wordt ingediend. Een S&O-verklaring kan niet worden omgezet naar een andere juridische entiteit.

Holding/werkmaatschappij

Verrichten zowel de werknemer(s) van een werkmaatschappij als de werknemer(s) van een holding S&O? Dan dient zowel de werkmaatschappij als de holding een aanvraag in.

Fiscale eenheid

Leent u personeel uit aan een derde voor het verrichten van S&O? Dit valt alleen onder de WBSO als uw personeel het S&O ook zelf organiseert in de onderneming van deze derde. Een uitzondering hierop is het in- en uitleen van personeel binnen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van in- en uitleen voor het verrichten van S&O bij een personeels-bv of wanneer meerdere ondernemingen binnen de fiscale eenheid aan eenzelfde project werken. Bij in- en uitleen binnen een fiscale eenheid, moet elke onderneming waar de werknemers in dienst zijn zelf een aanvraag indienen. Met andere woorden: als van twee ondernemingen, A en B, werknemers aan een S&O-project werken, waarbij onderneming A ook personeel inleent van onderneming B, moeten zowel A als B een aanvraag indienen. De uitlener B wordt echter geacht het S&O dat plaatsvindt in A zelf te verrichten. Dat er daadwerkelijk sprake is van in- en uitleen moet wel kunnen worden aangetoond.

Stagiairs

Alleen S&O-uren van stagiairs of afstudeerders die een echte dienstbetrekking hebben, kunt u opvoeren voor de WBSO als zij aan alle S&O-voorwaarden voldoen.

Belastingplichtige ondernemers: zelfstandige verricht zelf S&O

Bent u zelfstandige? Drijft u een onderneming in de zin van de inkomstenbelasting? En verricht u zelf 500 uren of meer S&O in een kalenderjaar? Dan kunt u in aanmerking komen voor een aftrek S&O. Deze zelfstandigen worden S&O-belastingplichtigen genoemd. Een zelfstandige die meerdere ondernemingen (mede) drijft en in die ondernemingen S&O verricht, kan meerdere aanvragen indienen.

2.2 RDA

Er zijn twee voorwaarden om in aanmerking te komen voor de RDA:

- 1) uw onderneming is in Nederland vennootschapsbelastingplichtig of u bent als zelfstandig ondernemer-inkomstenbelastingplichtig.
- 2) u bent een onderneming die speur- en ontwikkelingswerk verricht en hiervoor gebruik maakt van de WBSO.

De RDA is gekoppeld aan het gebruik van de WBSO. Dit betekent dat u speur- en ontwikkelingswerk moet verrichten en over een S&O-verklaring moet beschikken om in aanmerking te kunnen komen voor de RDA. De WBSO en de RDA worden in een gezamenlijke aanvraag ingediend. Indien de WBSO-aanvraag wordt afgewezen of ingetrokken dan wordt de RDA-aanvraag dus eveneens afgewezen of ingetrokken.

Fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting

Binnen een fiscale eenheid kan het voorkomen dat de werknemers die het S&O verrichten niet in dezelfde rechtspersoon (of: juridische entiteit) zijn ondergebracht als waar de kosten en uitgaven voor S&O worden gemaakt. De rechtspersoon met het S&O-personeel dient de WBSO/RDA-aanvraag in. Om de kosten en uitgaven van S&O-werk toch in aanmerking te laten komen voor de RDA is het mogelijk om die kosten en uitgaven van andere ondernemingen binnen de fiscale eenheid in de eigen WBSO/RDA-aanvraag op te voeren.

De RDA-beschikking wordt in geval van een fiscale eenheid op naam gesteld van de rechtspersoon die beschikt over de S&O-verklaring, met vermelding van de naam van de moedermaatschappij en het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer (RSIN).

3. WBSO – Welke S&O-projecten komen in aanmerking?

Iedere ondernemer in Nederland die speur- en ontwikkelingswerk gaat doen, kan een WBSO/RDA-aanvraag indienen.

De WBSO ondersteunt vier soorten projecten.

- 1. Ontwikkelingsproject**
Hieronder valt bijvoorbeeld de ontwikkeling van technisch nieuwe (onderdelen van) producten, productieprocessen of programmatuur.
- 2. Technisch wetenschappelijk onderzoek (TWO)**
Hieronder valt verklarend onderzoek dat technisch van aard is.
- 3. Analyse van de technische haalbaarheid van eigen S&O (ATH)**
Hieronder valt onderzoek op grond waarvan u kunt beslissen of u zelf een technisch wetenschappelijk onderzoeks- of ontwikkelingsproject kunt gaan uitvoeren.
- 4. Procesgericht technisch onderzoek**
Hieronder valt onderzoek gericht op een significante verbetering én substantiële wijziging van het productieproces of door u gebruikte programmatuur.

De vier projectsoorten worden hieronder nader uitgelegd. Elke projectsoort kent eigen beoordelingscriteria. Uitgangspunt hierbij is dat de aanvrager de werkzaamheden altijd zelf verricht. Verschillende voorbeeldprojecten verduidelijken waarom bepaalde projecten wel en andere niet als S&O worden gezien.

3.1 Ontwikkelingsproject

De WBSO ondersteunt ontwikkelingen die voor u technisch nieuw zijn. Het kan gaan om de ontwikkeling van (onderdelen van) producten, productieprocessen en programmatuur. Voor producten en productieprocessen geldt dat het om tastbare, fysieke zaken moet gaan. De ontwikkeling van fysieke producten en productieprocessen wordt eerst toegelicht.

Ontwikkelingswerk heeft altijd te maken met zoeken en bewijzen. U wilt iets ontwikkelen en loopt hierbij tegen een technisch probleem aan. U zoekt hiervoor

een nieuwe technische oplossing waarvan u het werkingsprincipe wilt aantonen in bijvoorbeeld een prototype. Bij een ontwikkelingstraject moet er sprake zijn van technische risico's of onzekerheden. Zijn die er niet dan is er geen sprake van S&O. Voor de WBSO eindigt de ontwikkeling zodra het werkingsprincipe is aangetoond. Dit kan bijvoorbeeld in een prototype, model of applicatie zonder gebruikerswaarde. Iets heeft gebruikerswaarde als het voor commerciële doeleinden kan worden aangewend of als bedrijfsmiddel kan worden ingezet. Is dit het geval dan mogen de bouwwerken van het prototype, het model of de applicatie niet als S&O-uren worden meegerekend.

Technische nieuwheid voor de aanvrager

Het belangrijkste beoordelingscriterium voor ontwikkelingswerk is of hetgeen u gaat ontwikkelen technisch nieuw voor u is. Niet iedere ontwikkeling is S&O. Routinematige ontwikkeling is geen S&O. Maatstaf vormt steeds uw eigen technische kunnen en eigen technische kennis. Technisch nieuw betekent dat er sprake is van een onderzoekscomponent in het project of de aanwezigheid van technische onzekerheden of risico's omtrent het bereiken van het resultaat. Uit uw aanvraag moet duidelijk blijken wat het technische probleem of knelpunt is waaraan door u gewerkt wordt en wat de eventueel al door u gekozen of te onderzoeken oplossingsrichting hierbij is. Het criterium van technische nieuwheid geldt voor iedere aanvrager afzonderlijk, ook als het werk in opdracht of in een samenwerkingsverband wordt verricht.

Aan de hand van enkele voorbeelden worden de ontwikkeling van een prototype met en een prototype zonder gebruikerswaarde en het begrip technische nieuwheid bij ontwikkeling nader toegelicht.

Voorbeeld ontwikkeling: prototype zonder en met gebruikerswaarde (bedrijfsmiddel)

Een geneesmiddelenproducent ontwikkelt een sorteermachine voor medicijnen die in de eigen productie ingezet wordt. Het werkingsprincipe wordt getest met behulp van een prototype dat gemaakt wordt van constructiestaal. Omdat er kans is dat de medicijnen worden verontreinigd met roest is het duidelijk dat dit prototype niet geschikt is om als bedrijfsmiddel te worden ingezet, het heeft geen gebruikerswaarde. De bouwuren van dit prototype worden gezien als S&O-uren. Bouwt de producent een definitieve uitvoering van hoogwaardig RVS dan worden deze bouwuren niet meer gezien als S&O-uren. Immers, het werkingsprincipe van de sorteermachine is al aangetoond met het eerste prototype en de definitieve uitvoering heeft wel gebruikerswaarde.

Technisch nieuwe programmatuur

Om te bepalen of programmatuurontwikkeling als S&O kan worden aangemerkt zijn naast ontwikkeling twee begrippen van belang: programmatuur en technische nieuwheid. Programmatuur wordt gedefinieerd als het niet-fysieke, logische deelsysteem van een informatiesysteem dat de structuur van de gegevens en de verwerkingsprocessen bepaalt. Het moet gaan om het daadwerkelijk oplossen van technische knelpunten door de aanvrager. Het aantonen van het werkingsprincipe is daar onderdeel van. In de praktijk wordt dit meestal gedaan door het daadwerkelijk realiseren van (prototypes van) technisch nieuwe programmatuur. Het beschrijven van modellen, het formuleren van algoritmen of het beschrijven van een architectuur zonder dat er sprake is van het oplossen van technische knelpunten wordt niet gerekend tot de ontwikkeling van technisch nieuwe programmatuur. De technische nieuwheid heeft betrekking op de activiteiten die u uitvoert. Er moet sprake zijn van voor uw onderneming nieuwe technologie, het door u verder ontwikkelen van bestaande technologie of het door u ontwikkelen van een technische oplossing voor een specifiek informatietechnologisch probleem.

Het begrip technisch nieuw is iets anders dan nieuw. Vrijwel alle programmatuur die wordt gebouwd is nieuw, deze was er immers nog niet. Dit wil nog niet zeggen dat er sprake is van technisch nieuwe programmatuur. Een duidelijke scheidslijn tussen nieuw en technisch nieuw wordt gegeven door het antwoord op de vraag: Is er sprake van een nieuw informatietechnologisch principe in de programmatuur? Het ontwikkelen van een nieuw principe of het verder

ontwikkelen van een bestaand en zelf ontwikkeld principe kan programmatuur voor de aanvrager technisch nieuw maken. Ook het op technisch nieuwe wijze laten samenwerken of integreren van hoofdzakelijk door u zelf ontwikkelde en in uw onderneming toegepaste programmatuurcomponenten wordt als S&O aangemerkt.

Voorbeeld ontwikkeling: technische nieuwheid van een zuiveringsinstallatie

De ontwikkeling van een productieproces bevat als deelproces de ontwikkeling van een zuiveringsinstallatie. Wanneer de zuiveringsinstallatie op basis van bestaande en beproefde technieken wordt ontworpen, dan wordt geen technisch nieuw product of proces of onderdeel daarvan ontwikkeld en wordt ook geen S&O verricht. Deze werkzaamheden worden vaak aangeduid met engineering. Als een zuiveringsinstallatie wordt ontwikkeld waarbij sprake is van een nieuw technisch werkingsprincipe, dan is er sprake van S&O. In dat geval moet in de aanvraag duidelijk worden aangegeven waarom deze zuiveringsinstallatie technisch nieuw is ten opzichte van de zuiveringsinstallaties die normaliter worden ontworpen. Wat voegt het toe aan de eigen technische kennis van de aanvrager? Welke technische knelpunten kan men met huidige kennis en kunde niet oplossen?

Wanneer alleen een technisch nieuw onderdeel van de zuiveringsinstallatie wordt ontwikkeld, dan is alleen de ontwikkeling van dat onderdeel S&O. Het S&O eindigt met het aantonen van het werkingsprincipe van dat onderdeel. Het ontwerp en de bouw van de gehele zuiveringsinstallatie en de toepassing daarin van het technisch nieuwe onderdeel is dus geen S&O.

Voorbeeld ontwikkeling: prototype zonder gebruikerswaarde

Een producent van cv-ketels is bezig met het ontwikkelen van een nieuw type cv-ketel. Deze cv-ketel wordt uiteindelijk in massa geproduceerd. Tijdens het ontwikkelproces wordt er door de aanvrager een prototype gebouwd om het werkingsprincipe te testen. Het prototype wordt na aantonen van het werkingsprincipe verschroot. De bouwuren van dit prototype worden gezien als S&O-uren.

Een project dat voor de WBSO in aanmerking komt, kenmerkt zich door een concreet technisch probleem dat door u wordt opgelost. In de gekozen oplossingsrichting zult u voor uw onderneming technisch nieuwe principes, methodes of technieken of bestaande technologie verder ontwikkelen. Binnen de context van technisch nieuwe programmatuur in de WBSO gaat het altijd om een probleem op het gebied van informatietechnologie.

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen een project en een probleem. Een project kan bijvoorbeeld bestaan uit de realisatie van een nieuw routeplanningsysteem. Een informatietechnologisch probleem daarin kan zijn dat op basis van het huidige algoritme het realiseren van de gewenste specificaties niet mogelijk is. Dit moet u dan zo duidelijk mogelijk aangeven als probleemstelling. Voor het ontwikkelen van een nieuw en efficiënter algoritme kan de ontwikkeling van nieuwe methoden en technieken noodzakelijk zijn, waardoor er sprake kan zijn van technisch nieuwe programmatuur.

Ook projecten waarbij programmatuur wordt ontwikkeld om bestaande componenten op technisch nieuwe wijze te integreren of te laten samenwerken kunnen sinds 2009 als S&O worden aangemerkt. Achterliggende gedachte is dat het creëren van een goede onderliggende ICT-infrastructuur essentieel is voor het kunnen exploiteren van een innovatieve dienst. Aanvullende voorwaarde is dat u de bestaande programmatuurcomponenten hoofdzakelijk zelf hebt ontwikkeld en reeds in uw onderneming toepast.

De bespreking van de definitie laat zien dat niet alle activiteiten die betrekking hebben op programmatuurontwikkeling voor de WBSO in aanmerking komen. Activiteiten die zijn gericht op het toepassen, samenstellen of implementeren van programmatuur worden aangemerkt als bouw en zijn geen S&O. Projecten die zijn gericht op het ontwerpen en realiseren van een nieuwe functionaliteit (bouwstenen, modules, pakketten dergelijke) op basis van beschikbare of verkrijgbare technologie (programmatuur en technieken) zijn eveneens niet aan te merken als S&O-projecten. Ook niet als u zich deze technologie eerst door scholing, studie of aankoop eigen moet maken. Aan de hand van enkele voorbeelden worden de grenzen van het begrip ontwikkeling van programmatuur nader toegelicht.

Voorbeeld ontwikkeling: technische nieuwheid van een zuiveringsinstallatie

De ontwikkeling van een productieproces bevat als deelproces de ontwikkeling van een zuiveringsinstallatie. Wanneer de zuiveringsinstallatie op basis van bestaande en beproefde technieken wordt ontworpen, dan wordt geen technisch nieuw product of proces of onderdeel daarvan ontwikkeld en wordt ook geen S&O verricht. Deze werkzaamheden worden vaak aangeduid met engineering. Als een zuiveringsinstallatie wordt ontwikkeld waarbij sprake is van een nieuw technisch werkingsprincipe, dan is er sprake van S&O. In dat geval moet in de aanvraag duidelijk worden aangegeven waarom deze zuiveringsinstallatie technisch nieuw is ten opzichte van de zuiveringsinstallaties die normaliter door de aanvrager worden ontworpen. Wat voegt het toe aan de eigen technische kennis van de aanvrager? Welke technische knelpunten kan men met huidige kennis en kunde niet oplossen? Wanneer alleen een technisch nieuw onderdeel van de zuiveringsinstallatie wordt ontwikkeld, dan is alleen de ontwikkeling van dat onderdeel S&O. Het S&O eindigt met het aantonen van het werkingsprincipe van dat onderdeel. Het ontwerp en de bouw van de gehele zuiveringsinstallatie en de toepassing daarin van het technisch nieuwe onderdeel is dus geen S&O.

Voorbeeld geen ontwikkeling programmatuur

Een ondernemer realiseert een App voor een klant, welke zal dienen als frontend voor een webwinkel. Omdat deze vanaf meerdere platforms te benaderen moet zijn zal men gebruik maken van HTML5. De aanvrager heeft aantoonbare ervaring met deze bestaande technologie. Er is geen sprake van technische complexiteit, er wordt door aanvrager zelf geen technologie ontwikkeld. Er wordt weliswaar nieuwe programmatuur gerealiseerd, maar deze is niet technisch nieuw voor de aanvrager.

Voorbeeld geen ontwikkeling programma- tuur: nieuwe database- en netwerkomgeving

Een voorbeeld van een project dat geen S&O-project is omdat er sprake is van toepassing van beschikbare technologie, is het realiseren van een nieuw informatiesysteem waarbij de nieuwigheidsaspecten een nieuwe databaseomgeving en een nieuwe netwerkomgeving zijn. Het project is primair gericht op het ontwerp van een toepassing en de realisatie van de benodigde functionaliteit door de aanvrager. Het zoeken naar het optimale ontwerp en de meest geschikte componenten is geen S&O, omdat het niet technologiegericht is maar toepassingsgericht.

Voorbeeld geen ontwikkeling programma- tuur: nieuwe ontwikkelomgeving

Het feit dat een ontwikkelomgeving volstrekt nieuw is voor een softwareontwikkelaar en deze zich eerst nieuwe methoden en technieken moet aanleren (first use) maakt een project niet tot een S&O-project. De conclusie is dat er sprake is van bouw. De leerfase wordt gezien werkzaamheden met betrekking tot het invoeren en aanpassen van aangeschafte programmatuur, dan wel onderdelen daarvan en wordt daarom niet aangemerkt als S&O.

Voorbeeld ontwikkeling programmatuur

Een onderneming is gespecialiseerd in de ontwikkeling van 'Apps' voor mobiele telefoons. Aanvrager beoogt een App te realiseren die fungeert als spraakgestuurde zoekmachine. Er is sprake van Augmented Reality in die zin, dat de gebruiker een zoekopdracht kan initiëren waarbij tekstuele informatie over de omgeving kan worden gezocht. De gezochte content kan variëren van de geschiedenis over een gebied of object tot eetgelegenheden in de buurt. De programmatuur voor zowel de spraakverwerking op de telefoon als het terugdringen van het energiegebruik van de smartphone worden door de onderneming zelf ontwikkeld.

3.2 Technisch wetenschappelijk onderzoek (TWO)

Onderzoeksprojecten waarmee u nieuwe technische kennis genereert kunnen onder bepaalde voorwaarden als technisch wetenschappelijk onderzoek worden aangemerkt. Technisch wetenschappelijk onderzoek wordt nader uitgelegd aan de hand van de begrippen "technisch" en "wetenschappelijk".

Technisch

Technisch betekent dat het onderzoek betrekking heeft op gebieden zoals fysica, chemie, biotechnologie, productietechnologie en informatie- en communicatietechnologie. Economisch, sociaal of psychologisch onderzoek bijvoorbeeld kan niet als technisch wetenschappelijk onderzoek worden aangemerkt. Het is niet vereist dat de resultaten van het onderzoek toepassing kunnen vinden in een technisch nieuw fysiek product of productieproces.

Wetenschappelijk

Wetenschappelijk heeft betrekking op het doel en de resultaten van het onderzoek en op de manier waarop het onderzoek wordt opgezet en uitgevoerd:

- Doel en resultaten: wetenschappelijk onderzoek heeft tot doel een verklaring voor een verschijnsel te zoeken die niet is te geven op basis van algemeen toegankelijke kennis. U genereert zelf met uw onderzoek theoretische of praktische kennis. Het alleen verzamelen van gegevens of informatie is geen wetenschappelijk onderzoek. Wetenschappelijk onderzoek is verklarend. Onderzoek dat slechts constateert, beschrijft, observeert, inventariseert, codeert, classificeert of vertaalt is niet wetenschappelijk. Het onderzoek heeft het risico in zich dat u de verklaring voor een verschijnsel niet zult vinden. De resultaten van het onderzoek worden vastgesteld op basis van feiten.
- Opzet en uitvoering: de onderzoeksopzet moet op het moment van aanvragen bekend zijn. Wetenschappelijk onderzoek wordt systematisch en planmatig opgezet en uitgevoerd. Het onderzoek is niet routinematig van aard. Het onderzoekstraject en de resultaten moeten inzichtelijk vastgelegd worden. Het is niet vereist dat het resultaat van het onderzoek reproduceerbaar is of dat de statistische betrouwbaarheid inzichtelijk is. Ook hoeven er geen nieuwe concepten, wetmatigheden of theorieën ontwikkeld te worden of onbekende werkingsprincipes te worden verklaard.

Aan de hand van enkele voorbeelden wordt het begrip technisch wetenschappelijk onderzoek (TWO) nader toegelicht.

Voorbeeld geen TWO: zuivelproducent

Een ondernemer wil de houdbaarheid van zuivelproducten verlengen door conserveringsmiddelen te combineren met een hittebehandeling. De smaak van het product mag er echter niet onderlijden. De ondernemer voert testen uit waarbij de combinatie conserveringsmiddel en verhitting wordt gevarieerd. Met de resultaten wordt de behandeling bepaald die het beste product oplevert. Er wordt niet gezocht naar een verklaring voor een verschijnsel.

Voorbeeld TWO: zuivelproducent

Een producent van zuivelproducten is niet bekend met de wijze waarop micro-organismen beïnvloed worden door hittebehandeling. Daarom wordt een microbiologische studie verricht naar de cellulaire mechanismen die in werking treden als micro-organismen blootgesteld worden aan hitte. Het onderzoek zoekt een verklaring voor het verschil in hittetoleranties van diverse soorten micro-organismen in zuivel.

Voorbeeld geen TWO: leverancier katalysatoren

In een katalytische naverbrander worden koolwaterstoffen omgezet in minder vervuilende producten. De leverancier denkt dat de efficiency van de omzetting kan worden verbeterd. Er worden proeven gedaan waarbij de procesomstandigheden worden gevarieerd. Op basis van temperatuur en rookgassnelheid wordt de optimale procesinstelling bepaald. Er wordt niet gezocht naar een verklaring voor een verschijnsel.

Voorbeeld TWO: leverancier katalysatoren

Een ondernemer wil zijn kennis van katalysatoren vergroten om de gebruiksduur te verlengen. Zijn onderzoek spitst zich toe op de reactiekinetiek. De ondernemer zoekt naar verklaringen voor zowel de vervuiling als de degeneratie van de katalysator. Door middel van labexperimenten worden de theoretische achtergronden getoetst.

3.3 Analyse van de technische haalbaarheid

De analyse is gericht op de technische haalbaarheid van het zelf te verrichten onderzoek of de ontwikkeling. Een analyse heeft betrekking op een eigen mogelijk technisch wetenschappelijk onderzoeks- of ontwikkelingsproject en moet antwoord geven op de vraag of u zelf een technisch wetenschappelijk onderzoeks- of ontwikkelingsproject kunt gaan uitvoeren. Een analyse van de technische haalbaarheid van een technisch onderzoek komt niet in aanmerking. Hierna wordt toegelicht welke randvoorwaarden er gelden.

Voorgenomen en systematisch

Volgens de definitie van S&O moet de analyse voorgenomen en systematisch zijn. Dit betekent dat op het moment van aanvragen de opzet van de analyse gestructureerd en bekend is. In de aanvraag moet deze opzet helder zijn weergegeven.

Zelfverrichten van onderzoek of ontwikkeling

De analyse moet betrekking hebben op een eigen mogelijk technisch wetenschappelijk onderzoeks- of ontwikkelingsproject en moet antwoord geven op vragen als: Is het project technisch haalbaar? Kunt u zelf het uiteindelijke project gaan uitvoeren? Bij de technische analyse spelen economische of financiële aspecten een marginale rol (bijvoorbeeld als één van de beslissingscriteria bij het afwegen van alternatieven). Analyses die voor een belangrijk deel betrekking hebben op de economische en financiële haalbaarheid komen niet in aanmerking.

Wat valt niet onder analyse van de technische haalbaarheid

Uw analyse mag niet gericht zijn op een investeringsproject, een offerteaanvraag of een bestek voor het aanschaffen van producten of processen. Ook economisch onderzoek, kostprijsonderzoek, het maken van begrotingen, prijsvergelijkingen en marktonderzoek komen niet in aanmerking. Aan de hand van enkele voorbeelden wordt het begrip analyse van de technische haalbaarheid nader toegelicht.

3.4 Procesgericht technisch onderzoek

Procesgericht technisch onderzoek richt zich op de verbetering van uw productieproces of de door u gebruikte programmatuur. Met behulp van procesgericht technisch onderzoek brengt u de mogelijkheden in kaart om een significante verbetering van uw productieproces of programmatuur te realiseren.

Een onderneming kan WBSO aanvragen voor een technisch onderzoeksproject voor de verbetering van het productieproces of programmatuur binnen de eigen onderneming. Uitzondering is een onderneming die medewerkers uitleent aan een andere onderneming binnen de fiscale eenheid. Deze onderneming kan WBSO aanvragen voor een technisch onderzoeksproject, mits de inlener het productieproces of de programmatuur binnen de eigen onderneming toepast. Kennisinstellingen kunnen geen gebruik maken van de WBSO voor een technisch onderzoeksproject.

Verbetering van het fysieke productieproces

Het doel van procesgericht technisch onderzoek is het realiseren van een significante verbetering van uw productieproces. U doet dit door uw productiemethode substantieel te wijzigen. U voert procesgericht technisch onderzoek uit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden die er voor u zijn om uw productiemethode te wijzigen.

Procesgericht technisch onderzoek moet meer zijn dan routinematige procesoptimalisatie: de optimalisatie van de instellingen van procesparameters leidt niet tot een substantieel gewijzigde productiemethode. Procesgericht technisch onderzoek hoeft niet te leiden tot een technisch nieuw fysiek productieproces.

Het fysieke productieproces moet op het moment dat u een aanvraag indient al in uw eigen onderneming worden toegepast. Het procesgericht technisch onderzoek eindigt wanneer inzicht is verkregen in de productiemethode om de beoogde verbetering te bewerkstelligen. Implementatie valt er dus niet onder.

Verbetering van programmatuur

Het doel is het significant verbeteren van de programmatuur die u gebruikt. Procesgericht technisch onderzoek betreft het modelleren van processen.

De bestaande processituatie wordt in kaart gebracht, geanalyseerd en gesimuleerd, bijvoorbeeld met behulp van een modelleringstool. Vervolgens voert u in het model mogelijke procesverbeteringen door en simuleert u de situatie opnieuw. Daarmee wordt een beeld gekregen van de effecten van de aanpassingen op het proces.

De programmatuur moet al op het moment dat u de S&O-verklaring aanvraagt in uw eigen onderneming worden toegepast. Het onderzoek eindigt wanneer inzicht is verkregen in het procesmodel om de beoogde verbetering te bewerkstelligen. Implementatie valt er dus niet onder.

Aan de hand van enkele voorbeelden wordt het begrip procesgericht technisch onderzoek nader toegelicht.

Voorbeeld procesgericht technisch onderzoek: toxische stoffen in productieproces

Een bedrijf heeft een eigen productieproces waarbij gewerkt wordt met toxische stoffen. De productiemedewerkers kunnen worden blootgesteld aan deze stoffen, wat slecht is voor hun gezondheid. Tijdens het proces komen lage concentraties van deze stoffen vrij. Op dit moment zijn deze concentraties ruim onder de wettelijke eisen (MAC-waarden). In de toekomst zullen deze eisen strenger worden. Het bedrijf heeft als doel gesteld het vrijkomen van deze toxische stoffen met 50% te reduceren. Het bedrijf zal eerst in kaart brengen waar deze stoffen in het productieproces vrijkomen. Onderzoek zal plaatsvinden naar:

- de verandering van de volgorde van de processtappen: het proces bestaat uit mengsectie, reactor, scheidingssectie en een koelunit. Men denkt dat voornamelijk bij de scheidingssectie de meeste toxische componenten vrijkomen. De oplosbaarheid van de toxische stoffen is afhankelijk van de temperatuur. Door de koelsectie voor de scheidingssectie te plaatsen zouden minder toxische stoffen kunnen vrijkomen;
- de besturing van het proces;
- de plaatsen in het proces waar de stoffen kunnen worden ingevoerd;
- de toevoer van de grondstoffen: men denkt hierbij aan oplosbare verpakkingen en wat de gevolgen hiervan zijn op het productieproces en op de kwaliteit en eigenschappen van het eindproduct;
- de effecten van de vorm van de stoffen: de stoffen kunnen bijvoorbeeld in tabletvorm een ander effect hebben op het vrijkomen van de toxische stoffen dan wanneer het in vloeibare vorm wordt toegediend.

Het onderzoek resulteert in een rapport waarin beschreven wordt in welke mate de oplossingsrichtingen bijdragen aan de doelstelling.

Voorbeeld procesgericht technisch onderzoek: zuivelproduct

Een producent van zuivelproducten wil de capaciteit van zijn productieproces uitbreiden. Uit een analyse van het proces is gebleken dat één processtap de bottleneck vormt. De rest van de lijn draait slechts op maximaal 80%. Het bedrijf wil de capaciteit voor 100% benutten. Capaciteitsverhoging door te investeren in extra apparatuur is te kostbaar. Het bedrijf wil daarom door een procesgericht technisch onderzoek nagaan of de capaciteit door een wijziging in de methode van produceren verhoogd kan worden. De ondernemer start met een analyse van de huidige productiemethode. Vervolgens gaat hij na welke wijzigingen mogelijk zijn. Hiertoe richt hij zich op vragen als:

- Welke rol of functie heeft elke processtap in de productie van het eindproduct?
- Kan de methode anders worden ingericht door een deel van de grondstoffen in een later stadium in het proces toe te voegen of door in het eerste deel van het proces te werken met een hoger drogestofgehalte?
- Zo ja, wat voor consequenties heeft dit voor de productspecificaties van het eindproduct?

Het onderzoek resulteert in een rapport waarin beschreven staat in hoeverre alle onderzochte wijzigingen in de productiemethode bijdragen aan het halen van de doelstelling.

Voorbeeld procesgericht technisch onderzoek en programmatuur: verbetering applicatiearchitectuur

Een bedrijf, actief binnen de geautomatiseerde logistiek, heeft in het verleden een applicatie ontwikkeld en met diverse modules (voor verwerking, data-uitwisseling, compressie, authenticiteit, verificatie etc.) uitgebreid. Deze modules belasten het bedrijfssysteem echter zodanig dat er geregeld wachttijden in de logistiek ontstaan. Het bedrijf wil onderzoeken hoe de applicatiearchitectuur zodanig verbeterd kan worden dat het systeem aanzienlijk minder belast wordt. Doel is de wachttijden met 20% te verkorten. Het bedrijf wil eerst de knelpunten in de onderlinge communicatie tussen de modules in kaart brengen en in een model vastleggen. Door analyse en onderzoek met behulp van dit model denkt het bedrijf de oorzaken vast te kunnen stellen. Het onderzoek resulteert in een rapport waarin deze programmatuurwijzigingen en andere oplossingen zijn vastgelegd. Het rapport bevat een beschrijving van de mate waarin de doelstellingen worden gehaald. Eén van mogelijke wijzigingen zou kunnen zijn het opnieuw ontwikkelen van de compressiealgoritmes. De ontwikkeling hiervan valt buiten de scope van het technisch onderzoeksproject.

Voorbeeld procesgericht technisch onderzoek en programmatuur: modellering testproces

Een automatiseringsbedrijf verwerkt voor diverse klanten miljoenen transacties, waarbij betrouwbaarheid en veiligheid hoog in het vaandel staan. De transactiegegevens zijn afkomstig van verschillende datasystemen met steeds nieuwe protocollen die moeten worden ondersteund. De verwerking hiervan vindt gescheiden plaats. In de praktijk is gebleken dat er onvolledig uitgevoerde transacties kunnen plaatsvinden. Dit is echter nooit naar voren gekomen tijdens de regressietesten, die telkens opnieuw worden uitgevoerd als er nieuwe protocollen moeten worden ondersteund en getest. Bovendien is de doorlooptijd van deze regressietesten te lang. Deze moeten met 25% worden gereduceerd. Van het testproces wordt een model gemaakt en gevalideerd. Daarmee wordt het testproces gesimuleerd. Het onderzoek resulteert erin dat op basis van de resultaten van de modellering een programma van eisen voor de noodzakelijke aanpassingen van de testprogrammatuur en hun bijdrage aan het halen van de doelstelling kan worden opgesteld. Om de beoogde snelheidswinst te realiseren, zou kunnen worden gestreefd naar parallelisatie van de dataverwerking. Daarnaast zou het systeem kunnen worden voorzien van zelfdiagnose en automatisch herstel om te voorkomen dat onvolledige transacties kunnen worden uitgevoerd. Het onderzoek resulteert in een rapport waarin de bevindingen van het onderzoek zijn weergegeven.

4. WBSO - Welke werkzaamheden komen niet in aanmerking?

Niet alle werkzaamheden die in het kader van een S&O-project worden verricht, kunnen worden aangemerkt als speur- en ontwikkelingswerk. Wat wel en niet onder S&O wordt verstaan, ligt vast in de wettekst van de WBSO (formeel WVA/S&O) en de Afbakeningsregeling S&O. De wet omschrijft wat S&O is, de afbakeningsregeling sluit expliciet een aantal activiteiten uit. Welke dit zijn, leest u in dit hoofdstuk. Afsluitend attenderen we u op een aantal randvoorwaarden waaraan u moet voldoen om gebruik te kunnen maken van de WBSO.

4.1 Werkzaamheden die niet in aanmerking komen

De volgende werkzaamheden zijn geen S&O-werkzaamheden. Hiervoor kunt u geen gebruik maken van de WBSO.

- marktonderzoek;
- organisatorische en administratieve werkzaamheden;
- werkzaamheden die buiten de Europese Unie plaatsvinden;
- de volgende activiteiten in relatie tot programmatuur:
 1. Onderhoud van programmatuur.
 2. Het geschikt maken van programmatuur voor een ander hardware- of softwareplatform; onder platform wordt verstaan het geheel van hardware en besturingsprogrammatuur waarop informatiesystemen worden ontwikkeld (ontwikkelplatform) of in productie worden genomen (doelplatform).
 3. Het ontwikkelen van programmatuur, die bestaande programmatuur op een voor de S&O-inhoudingsplichtige of S&O-belastingplichtige technisch nieuwe wijze integreert of laat samenwerken tenzij de bestaande programmatuur hoofdzakelijk binnen de onderneming van de S&O-inhoudingsplichtige, binnen de fiscale eenheid waarvan de S&O-inhoudingsplichtige deel uitmaakt, of binnen de onderneming van de S&O-belastingplichtige, is ontwikkeld en wordt toegepast.
- het bouwen of inrichten van apparatuur bestemd voor toepassing in de praktijk;
- werkzaamheden met betrekking tot het invoeren en aanpassen van aangeschafte of aan te schaffen technologie, producten, processen of programmatuur, dan wel onderdelen daarvan, onverminderd het bepaalde zoals beschreven bij de 4e bullet, onder punt 3;
- onderzoek naar de aanwezigheid van delfstoffen;
- het verrichten van beleidsstudies en strategische studies;
- het opzetten en volgen van cursussen, scholing en symposia;
- analyse en beoordeling van bestaande productieprocessen, indien er geen directe samenhang is met S&O;
- productvergelijkend onderzoek, indien er geen directe samenhang is met S&O;
- verandering van uitsluitend vormgeving of afmetingen van producten en programmatuur;
- kwaliteitscontrole, anders dan de directe controle van uitgevoerd S&O, en kwaliteitsborging;
- werkzaamheden met betrekking tot bouwkundige en installatietechnische ontwerpen op basis van bestaande technieken;
- voorbereiding en uitvoering van de productie;
- het bouwen van een pilot-plant op productieschaal, dan wel een prototype met een productieve of commerciële betekenis;
- werkzaamheden, door de S&O-inhoudingsplichtige of S&O-belastingplichtige verricht ten behoeve van door een ander verricht S&O, die op zichzelf niet zijn aan te merken als S&O;
- werkzaamheden met betrekking tot in technologische zin niet significante aanpassingen aan of wijzigingen van bestaande producten of processen;
- werkzaamheden met betrekking tot het opstellen en aanpassen van recepturen en de samenstelling van een product zonder dat er sprake is van een technisch nieuw werkingsprincipe van het desbetreffende product.

Geen S&O-uren zijn uren voor:

- beurs- en congresbezoek
- opleidingen, cursussen en symposia
- het bijhouden van de projectadministratie en andere administratieve- en organisatorische werkzaamheden
- het begeleiden van stagiairs of afstudeerders
- bouwkundige en installatietechnische ontwerpen
- het productierijp maken van het product
- S&O-projecten die niet zijn aangevraagd en/of goedgekeurd
- werkzaamheden die niet direct en uitsluitend betrekking hebben op het S&O-project
- werkzaamheden die buiten de lidstaten van de Europese Unie zijn uitgevoerd.

Geen S&O-uren zijn uren van:

- medewerkers die niet in loondienst zijn (bijvoorbeeld afstudeerders of stagiairs)
- medewerkers die niet technisch inhoudelijk zijn betrokken bij het project (secretarissen of een marketingmanager).

4.2 Randvoorwaarden

De WBSO kent de volgende randvoorwaarden:

- Bij het verrichten van de S&O-werkzaamheden is een projectmatige aanpak vereist (of een programmatische aanpak indien dit beter aansluit bij de situatie).
- Er moet sprake zijn van een voorgenomen S&O-project.
- U moet de S&O-werkzaamheden zelf organiseren en uitvoeren. Dit betekent dat als u de werkzaamheden in opdracht of in een samenwerkingsverband uitvoert, u moet kunnen aantonen dat u zelf de S&O-werkzaamheden verricht en de aansturing van het werk bepaalt.
- Bij in- en uitleen binnen een fiscale eenheid, moet elke onderneming waar de werknemers in dienst zijn zelf een aanvraag indienen. De uitlener wordt echter geacht het S&O dat plaatsvindt bij de inlener zelf te verrichten.
- De S&O-werkzaamheden moeten in de Europese Unie (EU) worden verricht. U mag de S&O-uren van uw werknemers in andere lidstaten van de EU opvoeren als u als werkgever in Nederland bent gevestigd en het S&O wordt verricht door uw werknemers waarvoor in Nederland loonheffing wordt ingehouden. De zelfstandige die voor zijn eigen bedrijf in Nederland gevestigde onderneming S&O verricht in de EU kan de hiervoor benodigde uren ook opvoeren. Voor de in een andere EU-lidstaat gemaakte S&O-uren gelden dezelfde administratieve vereisten als voor in Nederland gemaakte uren. De S&O-administratie moet op de Nederlandse vestiging van de onderneming aanwezig zijn.

5. RDA - Welke kosten en uitgaven komen in aanmerking?

De RDA betreft een aftrekpost voor uw aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. RDA kan aangevraagd worden voor kosten en uitgaven (m.u.v. loonkosten) die u maakt voor het uitvoeren van het eigen S&O-werk. Hieronder wordt uitgelegd hoe het RDA-bedrag wordt berekend. Ook wordt uitgelegd welke kosten en uitgaven in aanmerking komen voor de RDA.

5.1 Algemeen

De bepaling van het RDA-bedrag kan op twee manieren. Dit hangt af van het aantal S&O-uren in uw S&O-verklaring.

Bedraagt het aantal S&O-uren gemiddeld 150 of minder per maand?

Het RDA-bedrag wordt berekend op basis van het aantal goedgekeurde S&O-uren. De som van de kosten en uitgaven wordt vastgesteld door het aantal goedgekeurde S&O-uren met het forfaitaire RDA-urbedrag van € 15 te vermenigvuldigen. Indien het aantal S&O-uren minder dan gemiddeld 150 per maand bedraagt, maar u denkt meer dan € 50.000 aan kosten en uitgaven te maken, kunt u kiezen voor een opgave van de geschatte kosten en uitgaven.

Bedraagt het aantal S&O-uren meer dan gemiddeld 150 per maand?

Het RDA-bedrag wordt berekend op basis van de geschatte kosten en uitgaven ten behoeve van het S&O-werk. Er kan geen gebruik gemaakt worden van het forfait.

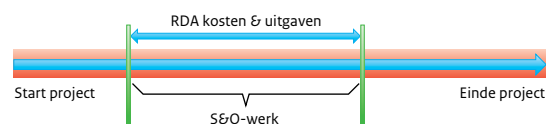
5.2 Voorwaarden aan kosten en uitgaven

Kosten en uitgaven komen alleen voor een RDA-beschikking in aanmerking indien deze dienstbaar zijn aan het verrichten van S&O-werk.

Niet alle werkzaamheden die bij een S&O-project komen kijken, kunnen worden aangemerkt als

S&O-werk. Zo zijn bijvoorbeeld administratieve of organisatorische werkzaamheden uitgesloten van S&O. Kosten die hiermee gemoeid zijn komen dus niet in aanmerking voor de RDA. Het volgende schema geeft dit eenvoudig weer:

Grenzen S&O-werk en RDA

Alleen kosten of uitgaven die direct toerekenbaar zijn aan door de belastingplichtige verricht S&O-werk, komen in aanmerking voor RDA. Loonkosten zijn uitgesloten voor de RDA.

Bij kosten gaat het om betaalde kosten voor de realisatie van eigen S&O voor zover deze betalingen:

- niet eerder zijn opgenomen in een RDA-beschikking;
- uitsluitend dienstbaar zijn aan het uitvoeren van S&O;
- drukken op de belastingplichtige.

Uitsluitend dienstbaar wil zeggen dat kosten niet voor een deel kunnen worden toegerekend aan het eigen S&O. Kosten moeten dus volledig toerekenbaar (=100%) zijn aan het eigen S&O.

Bij uitgaven gaat het om betalingen voor de aanschaf van nieuw vervaardigde bedrijfsmiddelen voor zover:

- de bedrijfsmiddelen niet eerder zijn gebruikt;
- de bedrijfsmiddelen dienstbaar zijn aan eigen S&O;
- de betalingen drukken op de belastingplichtige.

Let op!

- Uitgaven komen voor de RDA in aanmerking in het jaar dat ze in gebruik worden genomen.
- Uitgaven van € 1.000.000 of meer per bedrijfsmiddel, komen in een kalenderjaar voor maximaal 20% van de aanschafwaarde in aanmerking voor de RDA. Deze uitgave mag u dan gedurende 5 kalenderjaren voor maximaal 20% van de aanschafwaarde per kalenderjaar opvoeren voor de RDA, mits het bedrijfsmiddel in die jaren dienstbaar is aan S&O

5.3 Voorbeelden van kosten die in aanmerking komen

Afhankelijk van het S&O kunnen de volgende kosten in aanmerking komen:

- aanschaf van verbruiksgoederen, materialen en onderdelen voor het doen van proeven of het maken van proefbatches;
- aanschaf van materialen en onderdelen voor het zelf vervaardigen van een prototype;
- kosten voor het laten vervaardigen van prototypes zonder productieve of commerciële eindbestemming;
- aanschaf van licenties voor specifieke softwaretools of ICT-tools die noodzakelijk zijn voor het zelf ontwikkelen van technisch nieuwe programmatuur;
- kosten voor de huur van apparatuur of gebouwen die volledig dienstbaar zijn aan de eigen S&O-werkzaamheden.

5.4 Voorbeelden van uitgaven die in aanmerking komen

Afhankelijk van het S&O kunnen de volgende uitgaven in aanmerking komen:

- (delen van) nieuwe gebouwen voor zover deze dienstbaar zijn aan de eigen S&O-werkzaamheden;
- aanschaf van nieuwe apparatuur of instrumenten, specifiek bedoeld voor het vervaardigen van modellen, proefbatches of prototypes zonder productieve of commerciële eindbestemming;
- aanschaf van ICT-middelen specifiek bedoeld voor S&O.

Meer voorbeelden van kosten en uitgaven staan op de website van de RDA: www.rvo.nl/wbso.

6. RDA - Welke kosten en uitgaven komen niet in aanmerking?

Niet alle kosten en uitgaven die voor een S&O-project worden gemaakt komen voor de RDA in aanmerking. Wat wel en niet in aanmerking komt, ligt vast in het Besluit RDA (besluit van 21 december 2011), houdende regels voor de aanvullende aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk.

6.1 Algemene uitsluitingen

Kosten en uitgaven ten behoeve van activiteiten die geen speur & ontwikkelingswerk zijn

De WBSO en de RDA worden gezamenlijk aangevraagd. Als de activiteiten niet onder de WBSO vallen, komen de kosten en uitgaven daarvoor ook niet in aanmerking voor de RDA. Voorbeelden van activiteiten en bijbehorende kosten/uitgaven die daarom niet voor de RDA te kwalificeren zijn, zijn:

- het bouwen van een prototype met een productieve betekenis (het prototype wordt ingezet als bedrijfsmiddel) of een commerciële betekenis (het prototype wordt verkocht). Kosten voor materialen die gebruikt worden om het prototype te bouwen komen niet in aanmerking voor de RDA.
- marktonderzoek; Activiteiten ten behoeve van marktonderzoek zijn uitgesloten voor de WBSO. Eventuele kosten hiervoor zijn daarom uitgesloten van de RDA.
- aanvragen en in stand houden van octrooien; Het aanvragen en in stand houden van octrooien wordt niet gerekend tot S&O. Kosten voor het aanvragen en in stand houden van octrooien komen daarom niet in aanmerking voor de RDA.
- voorbereiding van de productie; Alle kosten die worden gemaakt ten behoeve van het opstarten en voorbereiden van de productie worden niet tot de WBSO gerekend. Kosten van productie-verliezen komen daarom niet voor de RDA in aanmerking.

Indirecte kosten en uitgaven

Alleen kosten en uitgaven die direct aan S&O-werk zijn toe te rekenen komen voor de RDA in aanmerking. Voorbeelden van indirecte kosten en uitgaven die zijn uitgesloten voor de RDA zijn:

- abonnementen op kranten en tijdschriften;
- opleidingen en cursussen;
- beurs- en congresbezoeken;
- kosten van de leaseauto van de R&D-directeur;
- licenties voor software en computers voor algemeen bedrijfsgebruik.

Verplichtingen die vóór 1 januari 2012 zijn aangegaan

Alle kosten en uitgaven waarvoor al vóór 1 januari 2012 verplichtingen zijn aangegaan, zijn uitgesloten van de RDA. Een verplichting wordt geacht te zijn aangegaan op het moment van opdrachtverstrekking. Hiervoor is gekozen omdat de RDA een stimuleringsregeling is voor nieuwe investeringen in S&O.

De volgende kosten en uitgaven zijn dan uitgesloten:

- kosten en uitgaven op basis van bijvoorbeeld lease- of huurcontracten die vóór 1 januari 2012 zijn overeengekomen.

6.2 Uitsluitingen van kosten

De volgende uitgaven komen niet in aanmerking voor de RDA:

- loonkosten;
- kosten van uitbesteed onderzoek; activiteiten die worden uitbesteed en als S&O-werk voor de aanvrager kunnen worden aangemerkt, komen niet voor de RDA in aanmerking. De opdrachtnemer kan mogelijk voor dit onderzoekswerk wel WBSO en RDA aanvragen;
- inhuur van arbeid;
- afschrijvingskosten;
- financieringskosten;
- kosten voor aankoop of verbetering van grond.

6.3 Uitsluitingen van uitgaven

De volgende uitgaven komen niet in aanmerking voor de RDA:

- algemeen inzetbare ICT-middelen;
- tweedehands bedrijfsmiddelen. Alleen nieuwe en niet eerder gebruikte bedrijfsmiddelen (of onderdelen daarvan) komen in aanmerking voor de RDA. Ook machines die een andere bestemming krijgen zijn eerder gebruikt en komen niet in aanmerking voor de RDA;
- investeringen waarvoor een energie-investeringsaftrek (EIA) of milieu-investeringsaftrek (MIA) is verkregen;
- apparatuur, instrumenten of faciliteiten ten behoeve van door derden te verrichten S&O.

6.4 Voorbeelden van WBSO-projecten met kosten en uitgaven

WBSO ontwikkelproject

Een producent van cv-ketels is bezig met het ontwikkelen van een nieuw type cv-ketel. Deze cv-ketel wordt uiteindelijk in massa geproduceerd. Tijdens het ontwikkelproces wordt er een prototype gebouwd om het werkingsprincipe te testen. Het prototype wordt na aantonen van het werkingsprincipe verschoot. De bouwuren van dit prototype worden gezien als S&O-uren.

Voorbeelden van kosten en uitgaven die voor de RDA kwalificeren:

- kosten voor de aanschaf van onderdelen voor de bouw van het prototype;
- aanschaf van nieuwe meetapparatuur voor het uitvoeren van testen.

Voorbeelden van kosten en uitgaven die niet voor de RDA kwalificeren:

- inhuur via uitzendbureau voor personeel dat testwerkzaamheden uitvoert (dit betreft inhuur van arbeid);
- afschrijving van reeds aanwezige testapparatuur (dit zijn geen betaalde kosten);
- kosten voor het verkrijgen van octrooien (geen S&O).

WBSO haalbaarheidsonderzoek

In de chemie en petrochemie wordt gewerkt in vonkvrije omgevingen met agressieve stoffen en veelal hoge zuurgraden. Er zijn geen hijsklemmen die voldoen aan de daar gestelde eisen. In de analyse zal worden onderzocht of het voor de producent van dergelijke klemmen mogelijk is om klemmen te gaan ontwikkelen die gemaakt zijn van bijzondere legeringen op basis van titanium. De klemmen moeten laag van gewicht en vonkvrij zijn, met een groot hijsvermogen. De analyse van de technische haalbaarheid zal bestaan uit een selectie van legeringen en kunststofmaterialen die bestand zijn tegen agressieve stoffen en vonkvrij zijn. Deze materialen worden kortstondig getest op bruikbaarheid in hijsklemmen. Wanneer uit de analyse blijkt dat het in beginsel mogelijk is sterke en corrosiebestendige hijsklemmen te ontwikkelen op basis van diverse bijzondere legeringen en kunststoffen, dan wordt een ontwikkelingsproject opgestart om de klemmen daadwerkelijk te gaan ontwikkelen.

Voorbeelden van kosten die voor de RDA kwalificeren:

- kosten voor de aanschaf van titaniumlegeringen en kunststoffen ten behoeve van testmateriaal;
- kosten voor het door derden laten bewerken van testmateriaal.

Voorbeelden van kosten en uitgaven die niet voor de RDA kwalificeren:

- kosten voor het laten uitvoeren van een marktonderzoek (dit is geen S&O);
- beursbezoek (niet direct toerekenbaar aan S&O-activiteiten).

WBSO technisch onderzoek

Een metaalbewerkingsbedrijf is klein begonnen met een frees- en draaibank. In de loop van de tijd zijn de productiefaciliteiten sterk uitgebreid. In het verleden heeft men het productieproces ingrijpend herontwikkeld om grote orders van één specifieke klant te kunnen verwerken. Deze klant heeft echter geen vervolgoorders meer geplaatst. Probleem is nu dat het productieproces nog is ingericht voor het verwerken van grote orders van één bepaald product. Door het technisch onderzoek wil het bedrijf inzicht krijgen in mogelijkheden om:

- de productie flexibeler uit te voeren zodat men per dag drie verschillende producten kan fabriceren in plaats van de huidige één per dag;
- minimaal twee spoedorders in één week binnen de normale productie uit te voeren tegen nu één spoedorder per week;
- de gevoeligheid voor storingen in het productieproces met minimaal 50% te reduceren.

Uiteindelijk resulteert dit in een rapport waarin de onderzochte oplossingsrichtingen met hun effecten worden beschreven.

Voorbeelden van kosten die voor de RDA kwalificeren:

- kosten voor de huur van machines die gebruikt worden voor het uitvoeren van testen.

Voorbeelden van kosten en uitgaven die niet voor de RDA kwalificeren:

- uitgaven voor nieuwe machines die in het rapport met oplossingsrichtingen worden beschreven (geen S&O);
- beursbezoek (niet direct toerekenbaar aan S&O-activiteiten);
- opleidingskosten voor personeel (geen S&O).

WBSO technisch wetenschappelijk onderzoek

WBSO technisch wetenschappelijk onderzoek
Een ondernemer wil zijn kennis van katalysatoren vergroten om de gebruiksduur te verlengen. Zijn onderzoek spitst zich toe op de reactiekinetiek. De ondernemer zoekt naar verklaringen voor zowel de vervuiling als de degeneratie van de katalysator. Door middel van labexperimenten worden de theoretische achtergronden getoetst.

Voorbeelden van kosten die voor de RDA kwalificeren:

- uitgaven voor labequipement die voor het onderzoek wordt gebruikt;
- kosten voor verbruikte grondstoffen tijdens de labexperimenten;
- kosten voor het laten uitvoeren van labtesten bij derden;
- uitgaven voor software die specifiek wordt aangeschaft voor uitvoeren van simulaties en of analyses.

Voorbeelden van kosten en uitgaven die niet voor de RDA kwalificeren:

- congresbezoek (niet direct toerekenbaar aan S&O-activiteiten);
- gebruik van een eigen laboratorium (dit zijn geen kosten die worden betaald);
- inhuren bij uitzendbureau van tijdelijke medewerker voor het uitvoeren van testen in het eigen lab (inhuur van arbeid).

Meer informatie over kosten en uitgaven staat op de website van de RDA: www.rvo.nl/wbso.

7. Wat leveren de WBSO en de RDA u op?

Wat betreft het financiële voordeel van de WBSO zijn er verschillen tussen inhoudingsplichtige ondernemingen en zelfstandigen. Startende ondernemingen of ondernemers hebben recht op extra financieel voordeel, de zogeheten startersfaciliteit. Wat betreft het financiële voordeel van de RDA zijn er verschillen tussen ondernemingen die vennootschapsbelasting betalen en natuurlijke personen die inkomstenbelasting betalen. In dit hoofdstuk wordt toegelicht hoe uw financiële voordeel wordt bepaald.

7.1 WBSO - Fiscaal voordeel voor inhoudingsplichtige ondernemingen

Voor inhoudingsplichtige ondernemingen biedt de WBSO een vermindering op de totaal af te dragen loonheffing. Deze vermindering van de afdracht loonheffing wordt S&O-afdrachtvermindering genoemd en bedraagt in 2015 35% van de eerste € 250.000 van het totale S&O-loon en 14% van het resterende S&O-loon. Per S&O-inhoudingsplichtige of fiscale eenheid bedraagt de S&O-afdrachtvermindering maximaal € 14.000.000 per kalenderjaar. Jaarlijks kunnen de percentages worden gewijzigd, dit heeft echter geen gevolg voor al afgegeven S&O-verklaringen. Bovengenoemde is onder voorbehoud van parlementaire wijzigingen!

Bepaling van het S&O-loon voor 2015

U berekent het S&O-loon door het S&O-uurloon te vermenigvuldigen met de toegekende S&O-uren. Het S&O-uurloon is een vast gemiddeld bedrag per uur dat geldt voor al uw S&O-medewerkers. Dit S&O-uurloon wordt gehanteerd bij de verdere afwikkeling van uw aanvra(a)g(en) en geldt voor het gehele kalenderjaar 2015. Het S&O-uurloon wordt als volgt bepaald: Hebt u in 2013 geen S&O-werkzaamheden verricht dan geldt voor u een vast gemiddeld uurloon van € 29 (forfait).

Hebt u in 2013 wel S&O-werkzaamheden verricht en had u daarvoor een S&O-verklaring dan wordt het gemiddelde S&O-uurloon voor 2015 door RVO.nl berekend op basis van gegevens uit uw aangiften

loonheffingen over 2013. Om de berekening door RVO.nl mogelijk te maken, geeft u de burgerservicenummers (BSN's, voorheen sofinummers) door van de medewerkers die in 2013 S&O hebben verricht. Het aanleveren van BSN's kan eenvoudig via internet. Wanneer u over 2013 een S&O-verklaring hebt ontvangen, wordt u hierover door RVO.nl geïnformeerd.

RVO.nl vraagt het fiscaal loon en de verloonde uren van de door u opgegeven S&O-medewerkers op bij het UWV. Deze instantie ontvangt deze gegevens van de Belastingdienst. Er wordt gebruik gemaakt van de gegevens zoals die op de peildatum zijn opgenomen in de polisadministratie van het UWV. De peildatum voor de loongegevens van 2013 is vastgesteld op 1 april 2014.

Het S&O-uurloon wordt als volgt berekend:

$$\text{S\&O-uurloon} = \frac{\text{Som van het loon van alle S\&O-medewerkers}}{0,85 \times \text{som verloonde uren van alle S\&O-medewerkers}}$$

De factor 0,85 is bedoeld ter compensatie van verlof. De uitkomst wordt naar boven afgerond op een veelvoud van € 1.

Het berekende uurloon geldt voor het gehele kalenderjaar 2015. U hoeft dus maar één keer BSN's aan te leveren.

Als de juridische entiteit van uw onderneming wijzigt dan is er sprake van een nieuwe S&O-inhoudingsplichtige. In deze situatie geldt voor uw onderneming het forfaitaire uurloon van € 29 in het jaar van de eerste aanvraag en het daaropvolgende kalenderjaar. Dat geldt ook wanneer u als nieuwe inhoudingsplichtige S&O-personeel hebt overgenomen van een voorganger of van een andere onderneming.

7.2 WBSO – Fiscaal voordeel voor S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)

Voor zelfstandigen biedt de WBSO de aftrek S&O wanneer zij in een kalenderjaar tenminste 500 uren besteden aan S&O. Het bedrag van de aftrek wordt jaarlijks vastgesteld. De urendrempel van 500 uren geldt ongeacht het aantal aanvragen dat u voor een kalenderjaar indient (zie hoofdstuk 8). De toegekende S&O-uren van meerdere S&O-verklaringen worden bij elkaar opgeteld. Het minimum aantal te besteden S&O-uren wordt dus niet evenredig verminderd als een aanvraag voor een deel van het kalenderjaar wordt ingediend.

7.3 WBSO – Extra financieel voordeel voor starters

De WBSO biedt extra ondersteuning aan starters. Hierbij wordt weer onderscheid gemaakt tussen inhoudingsplichtige ondernemingen en zelfstandigen.

S&O-inhoudingsplichtigen

S&O-inhoudingsplichtigen die als starter worden aangemerkt, komen in aanmerking voor een S&O-afdrachtvermindering van 50% in plaats van 35% over de eerste € 250.000 van het totale S&O-loon in 2015.

S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)

Zelfstandigen die als starter worden aangemerkt komen voor een extra aftrek S&O in aanmerking.

Wanneer bent u starter?

Om te bepalen of uw onderneming als starter wordt aangemerkt, spelen de volgende criteria een rol:

- het aantal jaren dat uw onderneming personeel in loondienst heeft, dan wel het aantal jaren dat u ondernemer bent;
- het aantal jaren waarin uw onderneming een S&O-verklaring heeft gekregen;
- de vraag of er sprake is van voortzetting van activiteiten vanuit een andere onderneming bij wie het eigendom van uw onderneming ligt.

Deze criteria worden hieronder nader toegelicht.

Het aantal jaren dat u personeel in dienst hebt of ondernemer bent

Uw onderneming kan als starter worden aangemerkt als u in de afgelopen vijf kalenderjaren tenminste één jaar niet inhoudingsplichtig was. Dit betekent dat u maximaal in vier kalenderjaren personeel in loondienst had. Als zelfstandige geldt dat u in de afgelopen vijf kalenderjaren maximaal in vier kalenderjaren ondernemer was. In beide gevallen hoeft dit geen aaneengesloten periode te zijn.

Het aantal jaren waarin u een S&O-verklaring hebt gekregen

U kunt maximaal drie jaren als starter worden aangemerkt. Hebt u in de afgelopen vijf kalenderjaren in drie of meer jaren S&O-verklaringen ontvangen, dan komt u niet meer in aanmerking voor de starterstatus. Dit hoeft geen aaneengesloten periode te zijn. Elk kalenderjaar waarvoor u één of meer S&O-verklaringen hebt ontvangen telt daarbij als één jaar. Onder bepaalde voorwaarden tellen ook S&O-verklaringen mee die zijn afgegeven aan een onderneming waarvan uw onderneming een voortzetting is. Bepalend hiervoor zijn de criteria voortzetting en eigendomsverhouding die hierna worden toegelicht.

Voortzetting van activiteiten

Neemt uw onderneming activiteiten over van een andere onderneming of heeft uw onderneming in het verleden activiteiten van een andere onderneming overgenomen, dan is er sprake van voortzetting van een (gedeelte van een) onderneming. Het hoeft niet zo te zijn dat de onderneming, waarvan u de activiteiten overneemt, wordt beëindigd.

Als uw onderneming activiteiten voortzet van een andere onderneming dan worden in bepaalde gevallen de S&O-verklaringen van de andere onderneming meegeteld bij het bepalen van de starterstatus van uw onderneming. Maatgevend hiervoor zijn de eigendomsverhoudingen.

Aan de hand van enkele voorbeelden wordt het begrip voortzetting nader toegelicht.

Voorbeelden voortzetting

- Een eenmanszaak of een aandeel in een vennootschap onder firma wordt omgezet in een bv. De activiteiten van de eenmanszaak of vennootschap onder firma worden voortgezet door de bv.
- Een bv wordt gesplitst in een holding en een werkmaatschappij. De activiteiten van de oude bv worden voortgezet in de werkmaatschappij en/of de holding.
- Twee of meer bedrijven fuseren en vormen samen een nieuwe onderneming waarin de activiteiten van de oude bv's worden voortgezet.
- De activiteiten van een bv worden gesplitst en ondergebracht in twee nieuwe bv's die ieder een deel van de activiteiten van de oude bv overnemen.
- Het doorstarten van de activiteiten van een failliete bv in een andere bv.
- Een directeur grootaandeelhouder verplaatst zijn activiteiten van een werkmaatschappij naar zijn eigen personal holding.

De eigendomsverhouding: verbondenheid en aanmerkelijk belang

Als uw onderneming A de activiteiten voortzet van onderneming B en onderneming B heeft tenminste 1/3 van de aandelen van onderneming A dan is er sprake van verbondenheid. Dit is ook het geval als onderneming A tenminste 1/3 van de aandelen van onderneming B bezit of onderneming C tenminste 1/3 van de aandelen van zowel onderneming A als onderneming B bezit.

Als uw onderneming A de activiteiten voortzet van zelfstandige B en meer dan 5% van de aandelen van onderneming A zijn in bezit van zelfstandige B, dan is er sprake van aanmerkelijk belang.

Is er sprake is van voortzetting van activiteiten én verbondenheid of aanmerkelijk belang, dan tellen de S&O-verklaringen van de voortgezette onderneming/zelfstandige B in de voorafgaande vijf kalenderjaren mee bij het bepalen van de starterstatus van onderneming A.

Aan de hand van enkele voorbeelden worden de begrippen verbondenheid en aanmerkelijk belang nader toegelicht.

Voorbeeld verbondenheid: voortzetting activiteiten van andere BV

Bv B heeft in 2011 en 2012 S&O-verklaringen ontvangen. Activiteiten van bv B worden voortgezet door bv A. Bv A heeft nog nooit eerder een S&O-verklaring ontvangen en heeft pas met ingang van 2014 personeel in dienst. In 2015 vraagt bv A voor het eerst zelf WBSO aan. Er bestaat een verbondenheid tussen A en B. De twee S&O-verklaringen van bv B worden meegeteld bij het bepalen van de starterstatus van bv A. Bv A is daarom in 2015 nog starter. In 2016 is bv A geen starter meer.

Voorbeeld aanmerkelijk belang: omzetting eenmanszaak in BV

Een eenmanszaak heeft in 2011 tot en met 2013 S&O-verklaringen ontvangen. De eenmanszaak wordt met ingang van 2015 omgezet in een nieuwe bv. De eigenaar van de opgeheven eenmanszaak heeft een aanmerkelijk belang in de nieuwe bv. De bv is in 2015 geen starter omdat de eenmanszaak al in drie eerdere jaren S&O-verklaringen heeft ontvangen.

RVO.nl beoordeelt of u als starter wordt aangemerkt. Dit gebeurt aan de hand van de gegevens die u in het aanvraagprogramma moet invullen. Indien u twijfelt of de starterstatus voor uw onderneming van toepassing is, neemt u dan contact op met de helpdesk. Bent u als starter aangemerkt en blijkt achteraf dat de gegevens die u aan RVO.nl hebt verstrekt onjuist zijn, dan kan zij deze toekenning herzien.

7.4 RDA – Berekening van het RDA-bedrag

Het RDA-bedrag is een aftrekpost voor uw aangifte winstbelasting. Het RDA-bedrag betreft een percentage van de som van de geschatte kosten en uitgaven. In het geval dat het forfait van toepassing is betreft het RDA-bedrag een percentage van het aantal goedgekeurde S&O-uren vermenigvuldigd met € 15. Voor 2015 bedraagt het RDA-percentage 60%.

7.5 RDA – Fiscaal voordeel bij vennootschapsbelasting

De RDA biedt vennootschapsbelastingplichtige ondernemingen een vermindering (aftrekpost) op de te betalen vennootschapsbelasting. Voor het deel van de belastbare winst tot en met € 200.000 bedraagt het tarief 20% (boek- of kalenderjaar 2015). Voor het deel daarboven betaalt u 25%.

Uitgaande van een Vpb-tarief van 25% geniet u een voordeel van:

- per euro aan kosten/uitgaven:
 $60\% \text{ (RDA-percentage)} * 25\% = 15\%$.
- bij een vast RDA-tarief van € 15 per S&O-uur:
 $€ 15 * 60\% \text{ (RDA-percentage)} * 25\% = € 2,25$ per S&O-uur.

7.6 RDA – Fiscaal voordeel bij inkomstenbelasting

De winst uit uw onderneming is onderdeel van uw inkomen uit werk en woning (box 1). Het financiële voordeel van de RDA is afhankelijk van het totale belastbare (positieve) inkomen in box 1. Het voordeel van de RDA bij een tarief van 52% (boek- of kalenderjaar 2015) vanaf een totaal belastbaar (positief) inkomen in box 1 van de inkomstenbelasting van € 56.532 bedraagt:

- per euro aan kosten/uitgaven:
 $60\% \text{ (RDA-percentage)} * 52\% = 31,2\%$.
- bij een vast RDA-tarief van € 15 per S&O-uur:
 $€ 15 * 60\% \text{ (RDA-percentage)} * 52\% = € 4,68$ per S&O-uur.

NB: in dit rekenvoorbeeld is geen rekening gehouden met een mogelijke MKB-vrijstelling.

7.7 RDA – Maakt u geen winst?

Bent u vennootschapsbelastingplichtig of inkomstenbelastingplichtig en sluit u het boekjaar af met een verlies? Dan kunt u, wanneer u inkomstenbelastingplichtig bent en een verlies uit onderneming in box 1 heeft, het RDA-bedrag met de belastbare winst uit de drie voorgaande jaren en negen volgende jaren verrekenen.

Bent u vennootschapsbelastingplichtig dan kunt u het RDA-bedrag in het voorgaande jaar en de negen volgende jaren verrekenen, tenzij een beperking van de verliesverrekening voor de vennootschapsbelasting van toepassing is ¹.

¹ Op grond van artikel 20, derde lid, vierde tot en met zesde lid of artikel 20a van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Het gaat het bestek van deze handleiding te buiten om op de precieze details van deze wetsartikelen in te gaan. Raadpleeg uw belastingadviseur en/of de competente inspecteur voor de vennootschapsbelasting.

8. Hoe en wanneer dient u een aanvraag in?

Om in aanmerking te komen voor de WBSO en RDA dient u een aanvraag in bij RVO.nl. U kunt op verschillende momenten een aanvraag indienen. Hoe het invullen en indienen van een aanvraag in zijn werk gaat, leest u in dit hoofdstuk. Verder worden nog een aantal belangrijke aandachtspunten genoemd.

8.1 Het moment van indienen

De WBSO/RDA kent een flexibel aanvraagregiem. De RDA wordt in een gezamenlijke aanvraag met de WBSO ingediend. U kunt dus geen afzonderlijke RDA-aanvraag indienen, maar wél een afzonderlijke WBSO-aanvraag.

U kunt maximaal drie keer per jaar een aanvraag indienen van minimaal 3 tot maximaal 12 maanden. Wanneer u in de loop van het jaar nieuwe projecten verwacht, maar ook wanneer u mogelijk extra uren voor een project nodig hebt, dan kiest u voor vaker aanvragen. U kunt dan flexibel inspelen op de ontwikkelingen. Hierbij geldt echter het volgende:

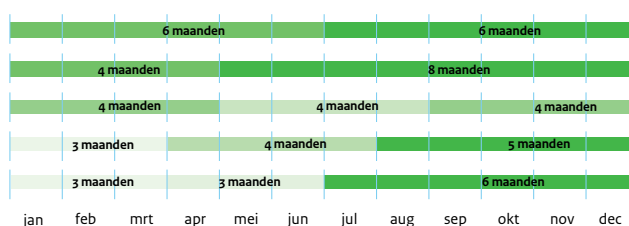
S&O-inhoudingsplichtigen

- U kunt maximaal drie beschikkingen per kalenderjaar ontvangen.
- Uw aanvraag betreft tenminste drie kalendermaanden en ten hoogste twaalf kalendermaanden. Als activiteiten over het kalenderjaar heen lopen, dan dient u hiervoor jaarlijks een nieuwe aanvraag in.
- Uw aanvraag moet vooraf en uiterlijk één volledige kalendermaand voordat de periode begint waarop de aanvraag betrekking heeft, worden ingediend.
- U kunt dus uiterlijk 30 november 2014 een aanvraag indienen voor een periode die start in januari 2015.

Let op!

U kunt voor eenzelfde kalendermaand maar één aanvraag indienen. Dient u bijvoorbeeld een aanvraag in voor het gehele kalenderjaar dan kunt u geen aanvullende aanvraag meer indienen.

Voorbeelden flexibel aanvragen

U kunt als S&O-inhoudingsplichtige uiterlijk 31 augustus van het jaar voor de maanden oktober, november en december een aanvraag indienen. Voorwaarde is dat u voor deze maanden nog geen aanvraag hebt ingediend en dat u eerder in hetzelfde jaar maximaal twee aanvragen hebt ingediend.

S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)

- U kunt tot en met uiterlijk 30 september van het betreffende kalenderjaar aanvragen indienen voor uw eigen S&O-werkzaamheden.
- Er geldt geen maximum voor het aantal aanvragen/beschikkingen.
- Uw aanvraag betreft de periode vanaf de datum van indiening tot het einde van het kalenderjaar.
- Uw aanvraag betreft tenminste drie kalendermaanden.
- Als activiteiten over het kalenderjaar heen lopen, dan dient u hiervoor jaarlijks een nieuwe aanvraag in.

Let op!

Indien ook voor uw personeel aangevraagd wordt, zie S&O-inhoudingsplichtigen.

8.2 Het indienen van de aanvraag

U kunt uw aanvraag indienen via het online formulier op eLoket of via het te downloaden aanvraagprogramma.

Voordat u start met het invullen van uw aanvraag is het belangrijk dat u bepaalt op welke wijze u gaat

indienen. Zie paragraaf 8.3. voor meer informatie over het invullen van de aanvraag zelf.

De volgende wijzen van indienen zijn beschikbaar:

- een aanvraag indienen via het online formulier op eLoket;
- een aanvraag indienen via het aanvraagprogramma dat u kunt downloaden van www.rvo.nl/wbso.

Bij beide wijzen hebt u eHerkenning niveau 2+ (EH2+) nodig om in te dienen. Meer informatie over het indienen van een aanvraag vindt u op www.rvo.nl/wbso, onder Aanvragen en vervolgens Indienen.

eHerkenning

RVO.nl is aangesloten op een overheidsbreed initiatief eHerkenning. Met eHerkenning hebt u één digitale sleutel waarmee u zich eenvoudig bekend kunt maken bij verschillende overheidsdienstverleners. U kunt het vergelijken met het internetbankieren waarbij u uw aanmelding bevestigt met een code die u via SMS of een token ontvangt. Voor de WBSO/RDA hebt u eHerkenning niveau 2+ nodig (EH2+). U kunt met één eHerkenningsmiddel voor meerdere ondernemingen indienen. Meer informatie over eHerkenning vindt u op de website www.eherkenning.nl/bedrijven.

Heeft u nog geen eHerkenning, vraag dit dan tijdig aan. In tijden van drukte kunnen de eHerkenningsleveranciers niet altijd voldoen aan de beloofde levertijd van enkele werkdagen. U versnelt de levertijd uiteraard door snel en adequaat te reageren op brieven die u ontvangt van de leverancier van uw keuze.

Tijdnood bij indienen

Wilt u een WBSO/RDA-aanvraag indienen maar komt u in tijdnood, dan kunt u via internet een vormvrije aanvraag indienen. Kijk op www.rvo.nl/wbso, Aanvragen, Indienen voor meer informatie.

Tips voor het versnellen van de afhandeling van uw aanvraag:

- Omdat de aanvragen door RVO.nl zoveel mogelijk automatisch worden ingelezen, worden aanvragen waarin slechts verwezen wordt naar bijlagen vertraagd in behandeling genomen. Als er sprake is van bijlagen dan kunt u beter (een deel van) deze tekst in de aanvraag kopiëren.
- Stuurt u een aanvraag of andere correspondentie digitaal? Het is dan niet nodig deze informatie ook per post of fax te versturen. Het dubbel toesturen vertraagt de afhandeling van uw aanvraag.

Schakelt u een tussenpersoon in of dient u als tussenpersoon de aanvraag in, zorg dan voor een correcte machtiging. Bij een WBSO/RDA-aanvraag moet de machtiging voor de WBSO en de RDA geldig zijn. U vindt een voorbeeldmachtiging op de website (www.rvo.nl/wbso, zoekterm machtiging wbso). U hoeft de machtiging niet mee te sturen met de aanvraag. Dient u als tussenpersoon de aanvraag in, dan verklaart u als ondertekenaar van de aanvraag dat u schriftelijk door de ondernemer gemachtigd bent. RVO.nl kan bij twijfel of steekproefsgewijs nog wel machtigingen opvragen.

8.3 Het invullen van de aanvraag

U kunt uw WBSO/RDA-aanvraag indienen via het online formulier op eLoket of het aanvraagprogramma dat u downloadt van www.rvo.nl/wbso (onder Aanvragen en vervolgens Indienen) en op uw computer installeert. Voor het indienen via het online formulier op eLoket hebt u geen apart WBSO/RDA-aanvraagprogramma nodig. Het online formulier werkt ook op besturingssystemen als Apple en Linux en is vanaf iedere willekeurige werkplek via internet toegankelijk.

Invullen aanvraag

Tijdens het invullen van de aanvraag wordt u automatisch door de relevante vragen geleid. Bovendien worden er tijdens het invullen en voordat u de aanvraag indient een aantal controles uitgevoerd, onder meer op volledigheid. Voor een volledige aanvraag vult u een aantal algemene gegevens en een beschrijving van de voorgenomen projecten in. Per project maakt u een realistische inschatting van de benodigde tijd. Projecten waarbij slechts enkele uren worden geraamd, worden niet gezien als S&O. Belangrijk is dat projecten concreet en niet te algemeen worden omschreven. Duidelijk moet zijn welke activiteiten u gaat uitvoeren. Indien u tevens in aanmerking wilt komen voor de RDA, dan vult u vervolgens het RDA-gedeelte in.

Voor een volledige aanvraag vult u een beschrijving van de kosten en uitgaven in en maakt u een realistische schatting van de bedragen per project.

Het invullen van de aanvraag wordt afgesloten met het indienen van de aanvraag. Het indienen van een aanvraag wordt in paragraaf 8.2 toegelicht. Hebt u alle vragen juist en volledig ingevuld, dan kan uw aanvraag door RVO.nl worden beoordeeld. Het indienen van een onvolledige of te late aanvraag kan leiden tot het niet

in behandeling nemen van de aanvraag of tot een afwijzing.

Indien de rechtsvorm (juridische entiteit) van uw onderneming in de aanvraagperiode gaat wijzigen (door bijvoorbeeld een fusie met een andere onderneming, een gehele of gedeeltelijke overname van/door een andere onderneming, wijzigt of uw eenmanszaak gaat over in een bv), danwel een wijziging van de (eventuele) moederorganisatie, dan adviseert RVO.nl u nadrukkelijk om zowel voor de oude als de nieuwe situatie (dat geldt voor alle betrokken ondernemers) een aanvraag in te dienen.

Zorg ervoor dat u de juiste en volledige statutaire naam van uw onderneming in uw aanvraag vermeldt.

Let op het juiste Kamer van Koophandelnummer en loonheffingsnummer. Deze gegevens zijn belangrijk voor de identificatie van uw bedrijf door RVO.nl en de verrekening van de S&O-afdrachtvermindering. Indien u een onjuist loonheffingsnummer opgeeft, dan kunt u géén S&O-afdrachtvermindering toepassen!

8.4 Het aanleveren van BSN's

In paragraaf 7.1 is toegelicht dat u in sommige situaties naast uw aanvraag ook de burgerservicenummers (BSN's) door moet geven van de medewerkers die in 2013 S&O hebben verricht waarvoor u een S&O-verklaring hebt ontvangen.

Het doorgeven van de BSN-nummers ter bepaling van het S&O-uurloon voor uw aanvraag voor 2015 doet u via een online formulier op het eLoket.

Stappenplan aanleveren BSN's

- Stap 1: Log in op eLoket.
Let op: met ingang van 1 januari 2015 kan er voor het indienen van BSN's alleen nog gebruikt gemaakt worden van eHerkenning.
- Stap 2: Kies "Nieuwe aanvraag" en klik op het formulier "WBSO BSN Werknemers 2013".
- Stap 3: Activeer uw formulier met één van de referentienummers uit 2013 en de activeringscode 2013 die u per brief is toegezonden.
- Stap 4: Voer alle BSN's van uw werknemers in die in 2013 voor u S&O-werkzaamheden hebben verricht en dien het formulier in met behulp van de indienknop. Hebt u veel BSN's in te voeren, dan kunt u ook eenvoudig een bestand met BSN's inlezen.
- Stap 5: U ontvangt een e-mail ter bevestiging van het indienen van uw BSN's. Ontvangt u geen e-mail, controleer dan de status van uw formulier in eLoket onder menu "mijn overzicht". Dit moet de status 'ingediend' zijn.

9. De administratie

Wanneer u gebruik maakt van de WBSO houdt u een S&O-administratie bij van de uitvoering van de projecten waarvoor u een S&O-verklaring hebt ontvangen. Uit deze administratie moet op eenvoudige en duidelijke wijze kunnen worden afgeleid welke S&O-werkzaamheden zijn verricht en hoeveel tijd daaraan is besteed. Indien u bij de RDA-aanvraag gebruik maakt van het forfait, hoeft u naast de verplichte administratie van de S&O-uren geen aanvullende administratie bij te houden. Maakt u gebruik van de RDA op basis van kosten en uitgaven, dan bent u verplicht een administratie bij te houden. Uit deze administratie moet op eenvoudige en duidelijke wijze kunnen worden afgeleid welke kosten en uitgaven zijn gemaakt en betaald voor het S&O-werk waarvoor de RDA-beschikking is afgegeven. Aan de hand van een aantal vragen en antwoorden wordt dit in dit hoofdstuk nader toegelicht.

9.1 Waarom moet u een administratie bijhouden?

Na het afgeven van de S&O-verklaring en de RDA-beschikking controleert RVO.nl of de gegevens die u in uw aanvraag hebt verstrekt, overeenstemmen met de praktijk. RVO.nl voert daarom bedrijfsbezoeken uit bij ondernemingen die een S&O-verklaring en eventueel een RDA-beschikking hebben ontvangen.

Tijdens een bedrijfsbezoek gaat RVO.nl aan de hand van de administratie na of de S&O-werkzaamheden die in de aanvraag zijn opgenomen ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Daarnaast wil RVO.nl inzicht krijgen in de voortgang van de S&O-projecten. Zie paragraaf 9.2, 9.3 en 9.4 voor meer informatie over het bijhouden van de S&O-administratie.

Indien u ook een RDA-beschikking hebt ontvangen zal RVO.nl tijdens een bedrijfsbezoek tevens nagaan welke kosten en uitgaven zijn gemaakt en betaald voor het S&O-werk waarvoor een S&O-verklaring is afgegeven. Zie paragraaf 9.5, 9.6 en 9.7 voor meer informatie over het bijhouden van de RDA-administratie.

Het is ook in uw eigen belang dat u uw onderzoeks- en/of ontwikkelingsresultaten hiervoor nauwgezet vastlegt. Afgezien van de wettelijke eisen verschaft een administratie u inzicht in de resultaten van S&O. Door het bijhouden van een administratie blijft u bovendien na een mogelijk vertrek van een S&O-medewerker verzekerd van de kennis die tijdens een onderzoeks- of ontwikkelingsproject is opgedaan. Helaas komt RVO.nl nog regelmatig ondernemingen tegen waarbij met het vertrek van een bepaalde medewerker ineens ook alle kennis over een S&O-project binnen de onderneming is verdwenen, omdat gedurende het project niets schriftelijk of digitaal is vastgelegd.

Naast de genoemde gegevens over het project dient u ook de volgende gegevens en bescheiden in uw S&O- en RDA-administratie op te nemen:

- kopieën van de aanvra(a)g(en), S&O-verklaring(en) en RDA-beschikking(en)
- de correspondentie met RVO.nl met betrekking tot uw aanvra(a)g(en);
- eventuele correctie-S&O-verklaring(en) en correctie-RDA-beschikking(en).
- Het laatste punt wordt in hoofdstuk 10 en 11 behandeld.

9.2 Hoe moet u de S&O-administratie bijhouden?

Een goede S&O-administratie geeft per project eenvoudig en duidelijk inzicht in de aard, de inhoud, de voortgang en de omvang van de uitgevoerde S&O-werkzaamheden. Met omvang wordt bedoeld het aantal S&O-uren dat aan het project is besteed. U mag bij het bijhouden van een S&O-administratie zoveel mogelijk aansluiten bij de

Bij ontwikkelingsprojecten blijkt uit uw S&O-administratie wat de technische problemen/knelpunten zijn waar u tegenaan loopt en welke oplossingsrichtingen u gekozen hebt. Bij analyse van de technische haalbaarheid en projecten met betrekking tot technisch (wetenschappelijk) onderzoek geeft uw S&O-administratie inzicht in de opzet en de resultaten van de analyse c.q. het onderzoek.

gebruikelijke gang van zaken binnen uw onderneming. Een S&O-administratie kan bestaan uit verschillende (digitale) documenten die gedurende het S&O-traject worden opgesteld zoals vergaderstukken, rapportages, tekeningen, correspondentie, foto's van prototypes, testresultaten, meetverslagen, berekeningen et cetera. Voorzie deze documenten van een datum en de naam van de opsteller. Bundelt u deze per project in een map, met korte, duidelijke en samenvattende rapporten. Het is van belang dat u per project de documentatie chronologisch archiveert en dat duidelijk uit de stukken blijkt wat uw technische inbreng in elk project is geweest.

Gooi niet te snel stukken weg, ook stukken die u niet meer gebruikt in een vervolgtraject kunnen bij een controle van belang zijn. De S&O-administratie moet binnen twee maanden na afloop van elk kwartaal zijn bijgewerkt.

In de S&O-administratie ligt ook vast op welke dagen een medewerker S&O verricht, om hoeveel uur het per dag gaat en aan welk project hij/zij heeft gewerkt. Zorg ervoor dat de S&O-administratie klopt met de verlof- en ziekte-registratie en dat u binnen tien werkdagen de administratie van uren hebt bijgewerkt.

Voorbeeld urenstaat:

U kunt deze urenstaat ook als Microsoft Excel bestand downloaden van internet. Kijk hiervoor op www.rvo.nl/wbso.

Kort samengevat, u moet vooral niet vergeten om voor uw WBSO-projecten:

- na te gaan of de mensen die aan een project werken in dienst zijn van de onderneming die de aanvraag heeft ingediend;
- elke werknemer per project uren te laten bijhouden en zorgen dat de S&O-administratie daarvan binnen tien werkdagen is bijgewerkt;
- geen uren te schrijven voor werkzaamheden die niet als S&O worden aangemerkt (zie hoofdstuk 4), zoals opleidingen, cursussen, symposia, administratieve of organisatorische werkzaamheden en uren gemaakt buiten de EU;
- documenten te bewaren zoals verslagen, rapportages, schetsen, tekeningen, foto's van prototypes, meetverslagen en berekeningen en deze in uw S&O-administratie op te nemen;
- aandacht te geven aan bovengenoemde punten, ook als een project niet succesvol verloopt.

Voorbeeld van een urenstaat

De urenstaat dient binnen 10 werkdagen te worden bijgewerkt wanneer S&O-werkzaamheden plaatsvinden gedurende het hele project.

Medewerker
 Naam en BSN-nummer:
 Functie:
 Maand:
 Jaar:

Activiteiten/urenmatrix

Projectnummer	Aantal uren																															Totalen p/m			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
																																	0,00		
Niet S&O-werkzaamh.																																			
Ziekte/Vakantie																																			
Overige uren (b.v. feestdagen)																																			

Opmerkingen

- 1) Het is niet nodig de urenstaten naar RVO.nl te verzenden. De urenstaten moeten wel bij een controle door RVO.nl ter inzage liggen.
- 2) Denkt u eraan dat binnen twee maanden na afloop van het kalenderkwartaal een S&O-administratie aanwezig moet zijn. Een goede S&O-administratie geeft per project eenvoudig en duidelijk inzicht in de aard, de inhoud, de omvang en de voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden.
- 3) Interne projectnummers overnemen uit het projectenoverzicht uit uw WBSO-aanvraag.

Bij een holding en een werkmaatschappij moet er bij gezamenlijke projecten een zodanige S&O-administratie bijgehouden worden dat daaruit de rol en inbreng van beide ondernemingen blijkt.

De gemaakte S&O-uren moet u binnen tien werkdagen in uw S&O-administratie vastgelegd hebben. Binnen twee maanden na afloop van elk kwartaal behoort de rest van uw S&O-administratie gereed te zijn.

Niet alle werkzaamheden die u binnen een S&O-project uitvoert, kunnen als S&O-werkzaamheden worden aangemerkt. Een voorbeeld hiervan is administratief of organisatorisch werk. Een volledig overzicht van werkzaamheden die niet tot S&O worden gerekend kunt u vinden in hoofdstuk 4.

9.3 WBSO – Wat is de consequentie van het ontbreken van een volledige administratie?

Aan de hand van uw S&O-administratie kan RVO.nl controleren of, en in welke mate, u de S&O-werkzaamheden hebt verricht waarvoor een S&O-verklaring is afgegeven. Als blijkt dat twee maanden na afloop van het kalenderkwartaal waarin de S&O-werkzaamheden hebben plaatsgevonden nog geen wettelijk verplichte S&O-administratie aanwezig is, dan kan RVO.nl de eerder toegekende S&O-afdrachtvermindering geheel corrigeren. In dat geval wordt er van uitgegaan dat er geen S&O-werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Ook als uw administratie wel aanwezig is maar niet voldoet aan de gestelde eisen dan kan RVO.nl hiervoor een correctie opleggen.

Verstrekking van onjuiste gegevens in de aanvraag

RVO.nl kan ook de aan u toegekende S&O-afdrachtvermindering corrigeren als blijkt dat de feitelijk verrichte werkzaamheden niet overeenstemmen met de aangemelde werkzaamheden waarvoor een S&O-verklaring is afgegeven. In beide gevallen zal RVO.nl een correctie-S&O-verklaring afgeven en mogelijk een boete opleggen.

9.4 WBSO – Hoe lang moet u de S&O-administratie bewaren?

U bent verplicht de S&O-administratie gedurende zeven jaar te bewaren.

9.5 RDA – Hoe moet u de RDA-administratie bijhouden?

Als u naast een S&O-verklaring ook een RDA-beschikking op basis van kosten en uitgaven hebt ontvangen, dan moet per project een administratie worden bijgehouden die inzicht geeft in de kosten en uitgaven en daaraan verbonden betalingen.

De wijze waarop u de administratie per project bijhoudt mag zoveel mogelijk aansluiten bij wat gangbaar is binnen uw onderneming.

De RDA-administratie kan bestaan uit verschillende documenten:

- offertes;
- opdrachtbevestigingen;
- facturen;
- betaalbewijzen.

Voor RDA-beschikkingen die tot stand zijn gekomen op basis van het forfait, hoeven geen kosten en uitgaven te worden bijgehouden. Het bijhouden van de S&O-uren is voldoende.

9.6 RDA – Wat is de consequentie van het ontbreken van een volledige administratie?

De administratie moet binnen twee maanden na afloop van het kalenderjaar waarop de RDA-beschikking betrekking heeft aanwezig zijn. Uit de administratie moet eenvoudig en duidelijk af te leiden zijn welke kosten en uitgaven zijn gemaakt voor het S&O-werk waarvoor een RDA-beschikking is afgegeven. Als blijkt dat aan bovenstaande niet is voldaan, kan RVO.nl het eerder toegekende RDA-bedrag geheel corrigeren en kan er een boete opgelegd worden.

Verstrekking van onjuiste gegevens in de aanvraag

Indien u in de aanvraag voor de RDA gegevens verstrekt die zodanig onjuist of onvolledig zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien wel de juiste gegevens zouden zijn verstrekt, kan eveneens een boete door RVO.nl worden opgelegd. De boete kan ten hoogste € 100.000 bedragen of, indien dit meer is, tweemaal het bedrag dat voor de desbetreffende periode in de RDA-beschikking is opgenomen. De hoogte van de door RVO.nl opgelegde boete is afhankelijk van de mate van verwijtbaarheid.

9.7 RDA – Hoe lang moet u de RDA-administratie bewaren?

U bent verplicht de RDA-administratie gedurende zeven jaar na afloop van de periode waarop de RDA-beschikking betrekking heeft, te bewaren.

10. Een WBSO-verklaring en dan...

Nadat u uw S&O-verklaring hebt ontvangen, kunt u uw financiële voordeel verrekenen.

Er zijn twee mogelijkheden:

- U bent S&O-inhoudingsplichtige en ontvangt S&O-afdrachtvermindering;
- U bent S&O-belastingplichtige en ontvangt aftrek S&O.

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd hoe u uw S&O-afdrachtvermindering of aftrek S&O kunt verrekenen. Ook kunt u lezen in welke gevallen u een mededeling van het aantal gerealiseerde S&O-uren moet doen.

10.1 Verrekening S&O-afdrachtvermindering voor S&O-inhoudingsplichtigen

De toegekende S&O-afdrachtvermindering verrekent u in uw aangifte loonheffingen. De hoogte van de S&O-afdrachtvermindering staat genoemd in uw S&O-verklaring. De S&O-verklaring wordt afgegeven op naam van de S&O-inhoudingsplichtige. In de S&O-verklaring wordt ook het loonheffingnummer (inclusief subnummer) genoemd waarop u de S&O-afdrachtvermindering kunt verrekenen bij uw aangifte loonheffingen. De verrekening kan alleen plaatsvinden met de loonheffing (loonbelasting en premie volksverzekeringen). Verrekenen kan niet met de premies werknemersverzekeringen en bijdragen zorgverzekeringwet. U mag de S&O-afdrachtvermindering alleen verrekenen in aangiftetijdvakken in het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft. Er zijn twee aangiftetijdvak-mogelijkheden: maandelijks of vierwelijkse aangifte.

De hoogte van de door u toegepaste S&O-afdrachtvermindering mag in totaal niet meer bedragen dan het in de S&O-verklaring vastgestelde bedrag!

Verrekening binnen de aangiftetijdvakken

Voor het verrekenen van de S&O-afdrachtvermindering is de afgifte datum van uw S&O-verklaring van belang. Vanaf het moment dat u de S&O-verklaring hebt ontvangen, kunt u verrekenen in de dan nog resterende aangiftetijdvakken. Per aangiftetijdvak kunt u maximaal een evenredig deel van het nog niet gebruikte bedrag op de verschuldigde loonheffing in mindering brengen. Als u er bijvoorbeeld voor kiest om in één of meer van de aangiftetijdvakken geen (maximale) S&O-afdrachtvermindering toe te passen, wordt het maximum voor de volgende nog resterende aangiftetijdvakken hoger. U kunt hier bijvoorbeeld voor kiezen als u in de loop van het jaar meer personeel aantrekt of als uw S&O-project tijdelijk vertraging oploopt of stopt en daarna toch weer doorgaat. Het toepassen van S&O-afdrachtvermindering kan er niet toe leiden dat de over een aangiftetijdvak af te dragen loonheffing verder wordt verminderd dan tot nihil.

Als u van RVO.nl nog geen S&O-verklaring hebt ontvangen, dan kunt u nog geen S&O-afdrachtvermindering toepassen!

U bent niet verplicht om elk aangiftetijdvak het maximum te verrekenen. Als u in een aangiftetijdvak besluit niet het maximum te verrekenen dan kan dit eventueel in de daaropvolgende aangiftetijdvakken worden gecompenseerd.

U mag verminderen op basis van de S&O-verklaring, ongeacht in welke maanden van de aanvraagperiode u de S&O-uren maakt. Wijkt de realisatie af van de toegekende uren uit uw S&O-verklaring dan hoeft u pas na afloop van het kalenderjaar actie te ondernemen (zie paragraaf 10.3).

Aan de hand van enkele voorbeelden wordt de evenredige en niet-evenredige verrekening van uw S&O-verklaring nader toegelicht.

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering: maandelijkse aangifte

U dient een aanvraag in voor de eerste zes maanden van een kalenderjaar en u ontvangt de S&O-verklaring op 10 maart. De toegekende maximale S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 12.000. U kunt dan dit bedrag in de aangiften over de maanden maart, april, mei en juni verrekenen, oftewel $€ 12.000 : 4 \text{ maanden} = € 3.000$ maximaal per maand.

S&O-verklaring (€ 12.000)					
		€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
jan	feb	mrt	apr	mei	jun

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering: aangifte per vier weken

U dient een aanvraag in voor de eerste vier maanden van het jaar en u ontvangt de S&O-verklaring op 10 maart. De toegekende maximale S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 12.000. De aangiftetijdvakken die geheel of gedeeltelijk samenvallen met de periode van de S&O-verklaring zijn de volgende:

1. eerste aangiftetijdvak van 1 januari tot en met 25 januari;
2. tweede aangiftetijdvak van 26 januari tot en met 22 februari;
3. derde aangiftetijdvak van 23 februari tot en met 22 maart;
4. vierde aangiftetijdvak van 23 maart tot en met 19 april;
5. vijfde aangiftetijdvak van 20 april tot en met 17 mei.

Omdat alleen de eerste vier aangiftetijdvakken eindigen in de periode van de S&O-verklaring kan het bedrag van de S&O-afdrachtvermindering van die verklaring niet in tijdvak (5) in mindering worden gebracht.

U kunt verrekenen in de resterende aangiftetijdvakken waarbij de datum van de S&O-verklaring leidend is. Omdat de S&O-verklaring op 10 maart is afgegeven, kunt u in de aangiftetijdvakken (3) en (4) maximaal $€ 12.000 : 2 \text{ maanden} = € 6.000$, verrekenen.

S&O-verklaring (€ 12.000)			
		€ 6.000	€ 6.000
jan	feb	mrt	apr

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering: niet-evenredige verrekening

U bent maandaangever en u ontvangt in juli een S&O-verklaring voor de maanden juni tot en met september. De toegekende S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 3.000. U mag in de maanden juli, augustus en september telkens € 1.000 verrekenen. Wanneer u echter besluit in juli € 600 te verrekenen, dan mag u in augustus en september maximaal € 1.200 verrekenen (het evenredige deel van het nog ongebruikte bedrag van $€ 3.000 - € 600 = € 2.400$). Stel dat u besluit om in augustus € 800 te verrekenen dan kunt u het resterende bedrag van $€ 2.400 - € 800 = € 1.600$ in september toepassen.

S&O-verklaring (€ 3.000)			
	€ 600	€ 800	€ 1.600
jun	jul	aug	sep

Verrekening buiten de aangiftetijdvakken

Het kan voorkomen dat de in een aangiftetijdvak verschuldigde loonheffing niet voldoende is om het voor dat tijdvak evenredige deel van het nog niet verrekenende bedrag aan S&O-afdrachtvermindering te verrekenen. Als aan het einde van het jaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft nog een bedrag aan niet gebruikte S&O-afdrachtvermindering resteert, dan kunt u dit met terugwerkende kracht verrekenen over de al verstreken aangiftetijdvakken die eindigen in het jaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft. Met terugwerkende kracht verrekenen doet u door één of meerdere correctieberichten in te dienen bij de Belastingdienst. Deze correctieberichten maken deel uit van de aangifte loonheffingen.

Aan de hand van een voorbeeld wordt de verrekening van uw S&O-afdrachtvermindering buiten de aangiftetijdvakken met correctieberichten nader toegelicht.

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering: correctieberichten

U bent maandaangever en hebt in januari een S&O-verklaring ontvangen voor de eerste vier maanden van het jaar. De toegekende S&O-afdrachtvermindering is € 3.000. U wilt per aangiftetijdvak de maximale S&O-afdrachtvermindering toepassen, behalve in het tweede aangiftetijdvak. De verschuldigde loonheffing bedraagt € 900 per tijdvak.

1. In het eerste tijdvak vermindert u de maximale S&O-afdrachtvermindering van € 750 ($€ 3.000 : 4$);
2. In het tweede tijdvak past u geen S&O-afdrachtvermindering toe.
3. In het derde tijdvak mag u maximaal € 1.125 ($€ 3.000 - € 750 = € 2.250 : 2$) in mindering brengen. Er is deze maand echter slechts ruimte voor toepassing van een S&O-afdrachtvermindering van € 900.
4. In het vierde en laatste tijdvak mag u maximaal het restant van de S&O-afdrachtvermindering ad € 1.350 ($€ 3.000 - € 750 - € 900$) in mindering brengen. Omdat slechts ruimte is voor toepassing van een S&O-afdrachtvermindering van € 900, resteert na afloop van de periode waarop de S&O-verklaring betrekking heeft een nog niet verrekend bedrag aan S&O-afdrachtvermindering van € 450. In het eerste en het tweede aangiftetijdvak is nog ruimte van € 150 respectievelijk € 900 om het restant van de S&O-afdrachtvermindering te benutten. Verrekening van het restant van de afdrachtvermindering ad € 450 met het tweede aangiftetijdvak ligt hier het meest voor de hand (dit vergt slechts één correctiebericht; anders zijn twee correctieberichten nodig, bijvoorbeeld € 150 in januari en € 300 in februari). U dient dus een correctiebericht in over het tweede aangiftetijdvak.

S&O-verklaring (€ 3.000)			
€ 750		€ 900	€ 900
jan	€ 450	mrt	apr

U kunt in een aangiftetijdvak nooit méér S&O-afdrachtvermindering toepassen dan het bedrag aan loonheffing dat in dat tijdvak moet worden afgedragen. Blijft er nog een bedrag aan S&O-afdrachtvermindering over nadat u alle loonheffing binnen de toegestane tijdvakken hebt verrekend, dan kunt u dat restbedrag aan S&O-afdrachtvermindering verrekenen in andere aangiftetijdvakken in hetzelfde kalenderjaar waar nog ruimte is. Voor S&O-verklaringen tot en met 2013 is dit niet toegestaan.

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering buiten periode S&O-verklaring (toegestaan vanaf 2014)

U dient alleen voor de eerste zes maanden van een kalenderjaar een aanvraag in en u ontvangt de S&O-verklaring op 24 januari. De toegekende maximale S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 12.000. U draagt maandelijks € 1.500 aan loonheffingen af. U kunt dan in de aangiften over de maanden januari tot en met juni maximaal $6 \times € 1.500 = € 9.000$ verrekenen. Het restant van € 3.000 dat niet in de periode van de S&O-verklaring kan worden verrekend kunt u in andere aangiftetijdvakken binnen het kalenderjaar verrekenen waar nog ruimte is. Bijvoorbeeld door in de maanden juli en augustus elk € 1.500 te verrekenen.

NB De te verrekenen S&O-uren moeten wel in de periode van de S&O-verklaring worden gerealiseerd!

Bestaat uw inhoudingsplichtige onderneming uit meerdere administratieve eenheden, dan kunt u het bedrag dat resteert aan S&O-afdrachtvermindering verrekenen met de loonheffing bij de andere administratieve eenheden. Aan de hand van een voorbeeld wordt de verrekening van uw S&O-verklaring via andere administratieve eenheden nader toegelicht.

Voorbeeld verrekening S&O-afdrachtvermindering: meerdere administratieve eenheden

U hebt als inhoudingsplichtige uw onderneming zo ingericht dat uw productieafdeling en uw ontwikkelafdeling als aparte administratieve eenheden voor de loonheffingen zijn aangemerkt. De ontwikkelafdeling heeft het subnummer Lo1 en de productieafdeling Lo2. Beide afdelingen doen apart maandelijks aangifte loonheffingen. In januari ontvangt u een S&O-verklaring voor de eerste vier maanden van het jaar, afgegeven op het loonheffingennummer van uw ontwikkelafdeling en met een toegekende S&O-afdrachtvermindering van € 40.000. U wilt per aangiftetijdvak de maximale S&O-afdrachtvermindering toepassen. De verschuldigde loonheffing bedraagt € 9.000 per tijdvak.

1. De maximaal toe te passen S&O-afdrachtvermindering bedraagt $(€ 40.000 : 4) = € 10.000$. De verschuldigde loonheffing per tijdvak bedraagt echter € 9.000. Elke maand kan dus maximaal € 9.000 in mindering worden gebracht;
2. Na het vierde aangiftetijdvak resteert nog een bedrag van € 4.000 en is in alle verstreken tijdvakken de maximale S&O-afdrachtvermindering toegepast. Wanneer u als inhoudingsplichtige al uw personeel binnen één administratieve eenheid hebt ondergebracht dan heeft dit tot gevolg dat u niet alle toegekende S&O-afdrachtvermindering kunt effectueren. Hebt u binnen uw onderneming echter meerdere administratieve eenheden (meerdere subnummers), dan kunt u het restant van € 4.000 alsnog verrekenen met de aangiften loonheffingen op het andere subnummer, namelijk dat van de productieafdeling (Lo2). Dat kan echter alleen met aangiften die zien op de tijdvakken die vallen in de periode van de S&O-verklaring. Via een correctiebericht kunt u nu over een of meerdere aangiftetijdvakken het restant van de S&O-afdrachtvermindering toepassen bij uw productieafdeling met het Lo2 nummer.

Verrekening en realisatie

Als u in uw aanvraag meerdere projecten hebt opgevoerd dan kan het zijn dat de gerealiseerde uren per project afwijken van de urenprognose waarop uw aanvraag is gebaseerd. Binnen een S&O-verklaring mag u met de S&O-uren schuiven tussen goedgekeurde projecten. Wanneer bijvoorbeeld aan een bepaald

project minder tijd wordt besteed, mag u de resterende toegekende uren van dat project overhevelen naar één of meer andere S&O-projecten die meer uren vragen. U kunt echter nooit méér uren verrekenen dan het aantal uren waarop uw S&O-verklaring is gebaseerd. Als tijdens de aanvraagperiode S&O-projecten onverhoopt niet doorgaan, worden uitgesteld, of minder tijd vergen dan vooraf is geschat, dan kan het aantal uren dat u werkelijk realiseert lager zijn dan het aantal uren waarvoor een S&O-verklaring is afgegeven. U mag de volledige S&O-verklaring verrekenen. Wilt u achteraf liever niet geconfronteerd worden met een bedrag dat u moet terugbetalen, dan kunt u de S&O-afdrachtvermindering per aangiftetijdvak afstemmen op de daadwerkelijke realisatie. In paragraaf 10.3 wordt verder ingegaan op wat u moet doen als u minder S&O-uren realiseert dan in de S&O-verklaring zijn toegekend.

10.2 Verrekening aftrek S&O voor S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)

Als zelfstandige kunt u één of meer aanvragen per jaar indienen en meerdere S&O-verklaringen ontvangen. Op het moment dat in totaal meer dan 500 uren toegekend worden, geeft RVO.nl een S&O-verklaring met aftrek S&O af. U kunt deze aftrek S&O verrekenen wanneer u 500 of meer S&O-uren realiseert binnen de door RVO.nl goedgekeurde projecten. U mag dan het bedrag aan aftrek S&O claimen bij de aangifte inkomstenbelasting over het jaar waarop uw S&O-verklaring(en) betrekking heeft (hebben).

U moet uw S&O-uren gaan bijhouden vanaf de datum waarop uw aanvraag is ingediend, of met ingang van het kalenderjaar als u uw aanvraag in het voorgaande jaar hebt ingediend.

De aftrek S&O verlaagt uw winst (winst is hier het saldobedrag omzet minus kosten en kan dus negatief zijn). Als u een negatief belastbaar inkomen Box 1 hebt, dan kunt u dat negatieve inkomen verrekenen met het inkomen Box 1 van de drie voorafgaande jaren en de negen volgende kalenderjaren (zie artikel 3.150 Wet IB 2001). De aftrek S&O zelf kan niet apart overgeheveld worden naar een ander jaar. De aftrek S&O voor zelfstandige ondernemers is geregeld in artikel 3.77 Wet IB 2001 in samenhang met artikel 27 WVA.

10.3 Mededeling aantal gerealiseerde S&O-uren

U moet als S&O-inhoudingsplichtige het aantal uren dat u in een jaar hebt besteed aan speur- en ontwikkelingswerk (S&O) altijd aan RVO.nl mededelen. Als S&O-belastingplichtige doet u altijd een mededeling als u minder dan 500 S&O-uren hebt gerealiseerd. Hieronder wordt uitgelegd hoe u deze mededeling moet doen.

Mededeling voor S&O-inhoudingsplichtigen

U bent verplicht een mededeling van het aantal gerealiseerde S&O-uren te doen. Is de realisatie van S&O-uren gelijk aan of hoger dan het aantal toegekende S&O-uren uit uw S&O-verklaring, dan mag u de toegekende S&O-afdrachtvermindering volledig verrekenen. Hoe die verrekening gaat is in paragraaf 10.1 beschreven. U doet voor alle ontvangen S&O-verklaring(en) tegelijk één mededeling binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar. In deze mededeling geeft u, per S&O-verklaring het aantal gerealiseerde S&O-uren op. U mag niet schuiven met uren tussen S&O-verklaringen. Het is verplicht om een mededeling elektronisch te doen. Zodra het kalenderjaar waarop uw S&O-verklaring(en) betrekking heeft (hebben) is verstreken, zal RVO.nl u ter herinnering aan de mededelingsplicht een brief sturen. In deze brief is een wachtwoord opgenomen waarmee u een mededeling via www.rvo.nl/wbso kunt doen.

Is de S&O-verklaring afgegeven na afloop van het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft, dan moet u de mededeling binnen drie maanden na de dagtekening van de S&O-verklaring doen. Zorg ervoor dat u uw mededeling op tijd doet bij RVO.nl. Als u niet tijdig of een onjuiste mededeling doet, legt RVO.nl een boete op. Ook als u geen S&O-werkzaamheden hebt uitgevoerd en geen S&O-afdrachtvermindering hebt toegepast, geldt voor u de mededelingsplicht. Doet u, na herinnering, geen mededeling dan wordt het aantal gerealiseerde S&O-uren op nihil gesteld. Er volgt een volledige correctie van uw S&O-verklaring en een boete.

Hebt u één of meerdere S&O-verklaringen ontvangen over 2015, dan doet u uiterlijk 31 maart 2016 één mededeling van het aantal gerealiseerde S&O-uren voor alle S&O-verklaringen. Het tijdstip van de mededeling is dus niet afhankelijk van de periode waarop uw S&O-verklaring betrekking heeft. In de mededeling geeft u per S&O-verklaring de gerealiseerde S&O-uren op.

Mededeling als uw onderneming ophoudt inhoudingsplichtige te zijn

Het kan voorkomen dat uw onderneming in de loop van het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft, ophoudt inhoudingsplichtige te zijn. In dat geval moet u binnen één kalendermaand nadat de onderneming ophoudt inhoudingsplichtige te zijn een mededeling van het aantal gerealiseerde S&O-uren doen. Deze mededeling doet u schriftelijk.

Mededeling voor S&O-belastingplichtigen (zelfstandigen)

U bent verplicht om binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar een mededeling te doen aan RVO.nl als u minder dan 500 S&O-uren hebt gerealiseerd. RVO.nl trekt in dat geval de S&O-verklaring(en) in. De eerder toegekende aftrek S&O komt te vervallen. U kunt de aftrek S&O voor zelfstandigen niet toepassen bij uw aangifte inkomstenbelasting. Zodra het kalenderjaar waarop uw S&O-verklaring(en) betrekking heeft (hebben) is verstreken, zal RVO.nl u ter herinnering aan de mededelingsplicht een brief sturen. In deze brief is een wachtwoord opgenomen waarmee u een mededeling via www.rvo.nl/wbso kunt doen.

Doe (tijdig) een mededeling.
Voorkom een (volledige) correctie en boete.

10.4 Verrekening correctie-S&O-verklaring

Nadat u een mededeling hebt gedaan van het aantal gerealiseerde S&O-uren, ontvangt u van RVO.nl een correctie-S&O-verklaring waarin alle mededelingen van het afgelopen kalenderjaar zijn verwerkt. In de correctie-S&O-verklaring staat één correctiebedrag voor alle S&O-verklaringen van het kalenderjaar. Het correctiebedrag is het resultaat van de mededelingen die u hebt gedaan. Dit bedrag is de oorspronkelijk (totaal) toegekende S&O-afdrachtvermindering minus het bedrag aan S&O-afdrachtvermindering op basis van de realisatie(s). Hieronder staat een rekenvoorbeeld.

Rekenvoorbeeld

Uurloon = 20	Toegekende S&O-uren	Toegekend S&O-loon	Toegekende S&O-afdrachtvermindering (35%)
S&O-verklaring 1	1.000	20.000	7.000
S&O-verklaring 2	1.000	20.000	7.000
S&O-verklaring 3	1.000	20.000	7.000
Totaal toegekende S&O-afdrachtvermindering			21.000

Uurloon = 20	Gerealiseerde S&O-uren	Toegekend S&O-loon op basis van realisatie	Toegekende S&O-afdrachtvermindering
S&O-verklaring 1	850	17.000	5.950
S&O-verklaring 2	950	19.000	6.650
S&O-verklaring 3	500	10.000	3.500
Totaal toegekende S&O-afdrachtvermindering			16.100

Het correctiebedrag = 21.000 - 16.100 = 4.900

Hoe u het correctiebedrag moet verrekenen is afhankelijk van hoeveel S&O-afdrachtvermindering u reeds hebt toegepast. Er drie zijn mogelijkheden:

1. De al in uw aangiften verrekenende S&O-afdrachtvermindering is exact gelijk aan de in de correctie-S&O-verklaring toegekende S&O-afdrachtvermindering

U hebt bij het toepassen van de S&O-afdrachtvermindering rekening gehouden met uw werkelijke urenrealisatie. In dit geval hoeft u niets meer te verrekenen.

2. De al in uw aangiften verrekenende S&O-afdrachtvermindering is hoger dan de in de correctie-S&O-verklaring toegekende S&O-afdrachtvermindering

Als u het oorspronkelijk toegekende bedrag aan S&O-afdrachtvermindering grotendeels of volledig hebt verrekend, dan moet u na het ontvangen van de correctie-S&O-verklaring het teveel genoten bedrag aan S&O-afdrachtvermindering terugbetalen.

U neemt dit bedrag als negatieve S&O-afdrachtvermindering op in de aangifte loonheffingen over het tijdvak waarin de correctie-S&O-verklaring is gedagtekend of over het daaropvolgende aangiftetijdvak.

3. De al in uw aangiften verrekende S&O-afdrachtvermindering is lager dan de in de correctie-S&O-verklaring toegekende S&O-afdrachtvermindering

Als u géén, of minder, S&O-afdrachtvermindering hebt verrekend dan waar u op grond van de gerealiseerde S&O-uren recht op hebt, dan kunt u na het ontvangen van de correctie-S&O-verklaring alsnog de resterende S&O-afdrachtvermindering toepassen. In dit geval dient u één of meerdere correctieberichten in met betrekking tot al verstrekte aangiftetijdvakken die vallen binnen het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft. Voorwaarde hierbij is natuurlijk wel dat in een aangiftetijdvak nooit méér S&O-afdrachtvermindering mag worden toegepast dan het bedrag dat aan loonheffing moet worden afgedragen. De correctieberichten maken deel uit van de aangifte loonheffingen.

Voorbeeld correctie-S&O-verklaring: teveel genoten S&O-afdrachtvermindering

U ontvangt uw S&O-verklaring voor de eerste helft van 2015 in februari 2015. Het toegekende S&O-loon bedraagt € 100.000 (4.000 uren x € 25/uur). De toegekende S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 35.000. U verrekent in de maanden februari tot en met juni 2015 elke maand een evenredig deel van de toegekende S&O-afdrachtvermindering, ofwel € 35.000 / 5 = € 7.000.

Op 1 juli 2015 blijkt dat er in de voorbije zes maanden door uw S&O-medewerkers in totaal 3.200 S&O-uren zijn gerealiseerd. U moet uiterlijk 31 maart 2016 een mededeling doen bij RVO.nl. Van RVO.nl ontvangt u in april 2016 een correctie S&O-verklaring. Het correctiebedrag is € 7.000 (4.000 - 3.200) uren x € 25/uur x 0,35). In de aangifte loonheffingen over de maand april of mei 2016 voert u dit correctiebedrag als negatieve S&O-afdrachtvermindering op. Als er voor 2016 aan u een S&O-verklaring is afgegeven en u in april of mei 2016 een evenredig deel van de toegekende S&O-afdrachtvermindering mag toepassen, dan dient u het correctiebedrag van dit bedrag af te trekken en het restbedrag als al dan niet negatieve S&O-afdrachtvermindering in uw aangifte op te nemen.

Voorbeeld correctie-S&O-verklaring: alsnog te claimen S&O-afdrachtvermindering

U ontvangt uw S&O-verklaring voor de eerste helft van 2015 in februari 2015. Het toegekende S&O-loon bedraagt € 100.000 (4.000 uren x € 25/uur). De toegekende S&O-afdrachtvermindering bedraagt € 35.000. U draagt maandelijks € 11.000 aan loonheffing af en kiest ervoor in de maanden februari tot en met juni 2015 elke maand € 4.000 aan S&O-afdrachtvermindering toe te passen.

Op 1 juli 2015 blijkt dat er in de voorbije zes maanden door uw S&O-medewerkers in totaal 3.200 S&O-uren zijn gerealiseerd. U moet uiterlijk 31 maart 2016 een mededeling doen bij RVO.nl.

Van RVO.nl ontvangt u in april 2016 een correctie S&O-verklaring. Het correctiebedrag is € 7.000 ((4.000 - 3.200) uren x € 25/uur x 0,35). U hebt al 5 x € 4.000 = € 20.000 verrekend in de periode waarop de S&O-verklaring betrekking heeft. U hebt dus nog recht op een bedrag van € 35.000 - € 7.000 - € 20.000 = € 8.000 aan niet-toegepaste S&O-afdrachtvermindering. Dit kunt u bijvoorbeeld in de aangifte over april 2016 verrekenen met correctieberichten over de maanden mei en juni 2015 van elk € 4.000, of met één correctiebericht over januari 2015 voor een bedrag van € 8.000.

U hoeft echter in dit geval niet te wachten met verrekenen tot het moment dat u de correctie-S&O-verklaring van RVO.nl hebt ontvangen. In de aangifte over juni 2015 kunt u het restbedrag in principe ook verrekenen, bijvoorbeeld door die maand € 11.000 in plaats van € 4.000 toe te passen en tevens een correctiebericht over bijvoorbeeld mei 2015 in te dienen voor een bedrag van € 1.000. Het tijdig doen van de mededeling aan RVO.nl blijft verplicht!

11. Een RDA-beschikking en dan...

Nadat u een RDA-beschikking hebt ontvangen, kunt u het RDA-bedrag verrekenen. In dit hoofdstuk wordt uitgelegd hoe u dit doet. Ook wordt er ingegaan op de mededeling en de correctie.

11.1 Verrekening

Het RDA-bedrag is een aftrekpost voor uw aangifte inkomstenbelasting (in geval u als zelfstandig ondernemer inkomstenbelastingplichtig bent) of vennootschapsbelasting (in geval u als onderneming in Nederland vennootschapsbelastingplichtig bent). In beide gevallen is de dagtekening van de RDA-beschikking bepalend voor het jaar waarover de verrekening kan plaatsvinden.

Let op!

Wordt uw RDA-beschikking in 2015 afgegeven dan past u het toegekende RDA-bedrag toe in uw aangifte (VpB of IB) over 2015.

11.2 Verplichte mededeling

De belastingplichtige die een RDA-beschikking heeft ontvangen moet *altijd* een mededeling doen. Belastingplichtigen die een RDA-beschikking op basis van het forfait hebben ontvangen geven uitsluitend de werkelijk in aanmerking te nemen S&O-uren op. Belastingplichtigen die een RDA-beschikking op basis van kosten en uitgaven hebben ontvangen geven de werkelijk in aanmerking te nemen S&O-uren en kosten en uitgaven op.

Indien u meerdere RDA-beschikkingen in een kalenderjaar hebt ontvangen dan doet u *per* RDA-beschikking een mededeling. Feitelijk gezien is dit één mededeling, gespecificeerd per beschikking.

De belastingplichtige moet de mededeling doen binnen drie kalendermaanden na afloop van het kalenderjaar waarop de RDA-beschikking betrekking heeft. De mededeling moet dus uiterlijk 31 maart van het volgende kalenderjaar worden ingediend,

of binnen drie kalendermaanden na de afgifte van de laatste RDA-beschikking die betrekking heeft op dat kalenderjaar als deze na afloop van dat kalenderjaar wordt afgegeven.

Indien de belastingplichtige geen mededeling doet, wordt in een correctiebeschikking het RDA-bedrag op nihil vastgesteld. Deze correctie RDA-beschikking wordt pas opgelegd nadat de belastingplichtige twee keer een herinnering heeft ontvangen.

De kosten en uitgaven die worden gemeld moeten zijn betaald voordat de mededeling wordt gedaan.

Meld altijd uw gerealiseerde S&O-uren en indien van toepassing de gerealiseerde kosten en uitgaven. Voorkom een nihil-stelling van uw RDA-beschikking.

11.3 Correctie-RDA-beschikking

De correctie-RDA-beschikking zorgt ervoor dat een belastingplichtige krijgt waar hij recht op heeft op basis van de werkelijk gerealiseerde uren of kosten en uitgaven. Indien gebruik wordt gemaakt van het forfait dan sluit de correctie-RDA-beschikking aan bij de werkelijk gerealiseerde S&O-uren. De belastingplichtige levert in eerste instantie (bij aanvraag) een schatting aan voor het door hem te realiseren aantal S&O-uren of het te realiseren bedrag aan kosten en/of uitgaven. Indien de belastingplichtige meer S&O-uren of kosten en uitgaven realiseert dan hij in de aanvraag heeft geschat dan leidt dat, in lijn met de WBSO, niet tot een aanvulling van het RDA-bedrag. Indien hij minder S&O-uren of kosten en uitgaven heeft gerealiseerd dan in de RDA-beschikking zijn opgenomen, zal dat door middel van een correctie-RDA-beschikking worden gecorrigeerd. Hierbij zijn de volgende situaties denkbaar:

1. Beschikking afgegeven op basis van forfait en realisatie S&O-uren minder dan geschat: het correctie-bedrag in de correctie-RDA-beschikking is het product van het aantal niet-gerealiseerde uren, het forfaitaire tarief van EUR 15 en het RDA-percentage (60 % in 2015)
2. Beschikking afgegeven op basis van forfait en realisatie S&O-uren gelijk aan of meer dan verwacht: het uiteindelijke RDA bedrag wordt gelijk gesteld aan het toegekende RDA bedrag. Deze situatie resulteert niet in een aanvulling op het toegekende RDA-bedrag.
3. Beschikking afgegeven op basis van kosten en uitgaven (gebruik gemaakt van de uitzondering bij forfait) en realisatie van minder kosten en uitgaven dan de vereiste € 50.000: deze situatie resulteert in een correctie op basis van het forfait waarbij dus de werkelijk gemaakte kosten en uitgaven buiten beschouwing blijven.
4. Beschikking afgegeven op basis van kosten en uitgaven en realisatie van minder dan 150 S&O-uren per maand (onder forfaitgrens): deze situatie resulteert in een correctie op basis van het aantal gerealiseerde uren en het forfaitaire tarief waarbij dus de werkelijk gemaakte kosten en uitgaven buiten beschouwing blijven.
5. Beschikking afgegeven op basis van kosten en uitgaven en realisatie van exact hetzelfde of een hoger bedrag aan kosten en uitgaven dan geschat: deze situatie resulteert niet in een aanvulling. Het RDA-bedrag kan nooit hoger uitkomen dan in de oorspronkelijke RDA-beschikking is opgenomen.
6. Beschikking afgegeven op basis van kosten en uitgaven en realisatie van een lager bedrag aan kosten en uitgaven. Deze situatie resulteert in een correctie op basis van de gerealiseerde kosten en uitgaven. Het correctie-RDA-bedrag is het verschil tussen het bedrag aan toegekende kosten en uitgaven en het bedrag aan gerealiseerde kosten en uitgaven, vermenigvuldigd met het RDA-percentage (60 % in 2015).

Let op!

Doet u tijdig uw mededeling over 2015 en ontvangt u hiervoor in 2016 een correctie-RDA-beschikking, dan past u het correctiebedrag toe in uw aangifte (VpB of IB) over 2016.

12. Controle achteraf

RVO.nl ziet erop toe dat het gebruik van de WBSO en de RDA aan alle voorwaarden voldoet. RVO.nl kan daarom achteraf uw bedrijf bezoeken. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de controle.

12.1 Bedrijfsbezoeken door RVO.nl

Als u een S&O-verklaring en eventueel een RDA-beschikking hebt ontvangen, kunt u achteraf controle krijgen van RVO.nl. Tijdens een bedrijfsbezoek wordt dan gecontroleerd of de in uw aanvraag opgenomen gegevens overeenstemmen met de praktijk en of er wordt voldaan aan de wettelijke vereisten. De S&O-werkzaamheden die u uitvoert en de tijd die u aan S&O besteedt, controleert RVO.nl aan de hand van uw S&O-administratie. Maakt u tevens gebruik van de RDA op basis van kosten en uitgaven, dan wordt gecontroleerd welke kosten en uitgaven zijn gemaakt en betaald voor het S&O-werk waarvoor de RDA-beschikking is afgegeven.

De Belastingdienst controleert alleen uw aangiften en controleert of het bedrag van de S&O-verklaring en van de RDA-beschikking juist wordt verrekend.

12.2 WBSO – Correcties en boetes

Om gebruik te maken van de WBSO moet u voldoen aan een aantal voorwaarden en administratieve eisen. De ervaring leert dat hierbij nog wel eens fouten worden gemaakt. RVO.nl zal een correctie-S&O-verklaring afgeven als tijdens een controle blijkt dat:

- U niet of niet tijdig aan uw administratieve verplichtingen hebt voldaan.
- Aannemelijk is dat u ter verkrijging van de S&O-verklaring gegevens of bescheiden hebt verstrekt die onjuist of onvolledig zijn. RVO.nl had bij de beoordeling een andere beslissing genomen als de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest.
- U een onjuiste mededeling van het aantal gerealiseerde S&O-uren hebt gedaan.

RVO.nl is bevoegd om in bovengenoemde gevallen boetes op te leggen.

Afhankelijk van de omissie kan RVO.nl naast een correctie ook een boete opleggen. De hoogte van de correctie kan maximaal de in de oorspronkelijke S&O-verklaring toegekende S&O-afdrachtvermindering bedragen. Een eventuele boete zal in de correctie-S&O-verklaring worden opgenomen. Het teveel genoten bedrag aan S&O-afdrachtvermindering, vermeerderd met een eventuele boete, neemt u als negatieve S&O-afdrachtvermindering op in de aangifte over het tijdvak waarin de correctie- S&O-verklaring is gedagtekend of in het daaropvolgende tijdvak.

12.3 RDA – Correcties en boetes

Om gebruik te maken van de RDA moet u voldoen aan een aantal voorwaarden en administratieve eisen. Bij het niet voldoen aan deze voorwaarden en vereisten kan een correctie en een boete volgen. RVO.nl zal een correctie-RDA-beschikking afgeven als tijdens een controle blijkt dat:

1. het aannemelijk is dat ter verkrijging van de RDA-beschikking onjuiste of onvolledige gegevens of bescheiden zijn verstrekt dat op de aanvraag van een RDA-beschikking een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend zouden zijn geweest;
2. geen zodanige administratie is bijgehouden waaruit op eenvoudige en duidelijke wijze zijn af te leiden de kosten en uitgaven die zijn gemaakt voor het speuren ontwikkelingswerk waarvoor een RDA-beschikking is afgegeven;
3. geen (tijdige) mededeling is gedaan van het aantal gerealiseerde S&O-uren en (indien van toepassing) kosten en uitgaven.

Wordt de administratie niet overeenkomstig de gestelde eisen gevoerd en/of er is een onjuiste opgave gedaan dan wordt dat aangemerkt als een overtreding. In geval er sprake is van een overtreding kan een bestuurlijke boete worden opgelegd van ten hoogste € 100.000 of, indien dit meer is, tweemaal het bedrag dat voor de desbetreffende periode in de RDA-beschikking is opgenomen. Wordt aan u een boete opgelegd dan wordt u hierover in een separate procedure geïnformeerd.

Zorg er voor dat u voldoet aan de gestelde voorwaarden en administratieve eisen en voorkom correcties en boetes!

De hoogte van de correctie kan maximaal het in de oorspronkelijke RDA-beschikkingen toegekende RDA-bedrag bedragen. Het teveel genoten bedrag aan RDA-af trek komt ten bate van uw winst (op de dag van de dagtekening van de correctie-RDA-beschikking). In het geval u geen (tijdige) mededeling hebt gedaan, dan zal dit resulteren in een volledige correctie van uw RDA-beschikkingen.

12.4 Bezwaar

Tegen een afgegeven correctie-S&O-verklaring en/of correctie-RDA-beschikking kunt u bezwaar aantekenen bij RVO.nl door middel van een gemotiveerd bezwaarschrift. Indien u zich niet kunt vinden in de beslissing die RVO.nl op uw bezwaarschrift neemt, kunt u beroep aantekenen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. RVO.nl zal in de beschikkingen wijzen op de bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure ontslaat u niet van de verplichting de correctie-S&O-verklaring en/of correctie-RDA-beschikking te verrekenen.

Hebt u bezwaar aangetekend tegen een aan u opgelegde boete en kunt u zich niet vinden in de beslissing van RVO.nl op uw bezwaarschrift? Uw zaak wordt dan voorgelegd aan de *Rechtbank Rotterdam* in plaats aan het College van Beroep voor het bedrijfsleven. In het geval door u hoger beroep wordt ingesteld, dan is het College van Beroep voor het bedrijfsleven bevoegd. RVO.nl wijst u in de beschikking op de bezwaar- en beroepsmogelijkheden en de hiervoor geldende termijnen.

13. Begrippenlijst

Administratieve eenheid

Een administratieve eenheid is een administratief of anderszins zelfstandig onderdeel van de inhoudingsplichtige. Elke administratieve eenheid kan een loonheffingsnummer met een eigen subnummer hebben (Lo1, Lo2 etc.). Per subnummer moet steeds afzonderlijk aangifte loonheffingen worden gedaan. Een WBSO/RDA-aanvraag kan echter maar voor één loonheffingsnummer worden ingediend. Verrekening op meerdere subnummers is echter mogelijk.

De S&O-uren van medewerkers die bij andere 'subnummers' op de loonlijst staan en S&O verrichten, kunnen wel verrekend worden.

Bedrijfsmiddel

Een goed dat voor het drijven van een onderneming wordt gebruikt.

Belastingplichtige

Een belastingplichtige is belasting verschuldigd. De verschillende belastingwetten onderscheiden belastingplichtige natuurlijke personen en rechtspersonen (bijv. een B.V. of N.V.).

Beschikking

De brief waarin RVO.nl het besluit op de WBSO-aanvragen RDA-aanvraag meedeelt is een beschikking. In de WBSO-beschikking staat per aangevraagd project aangegeven hoeveel S&O-uren wel en/of niet toegekend worden. Als er S&O-uren worden toegekend zit als volblad bij de beschikking een S&O-verklaring. In de RDA-beschikking staat per goedgekeurd S&O-project aangegeven hoeveel kosten en uitgaven wel en/of niet toegekend worden. Ook het niet in behandeling nemen van een aanvraag is een beschikking.

BSN

Burgerservicenummer (BSN). De BSN's van uw S&O-medewerkers gebruikt RVO.nl om het S&O-uurloon te berekenen. BSN's kunt u eenvoudig doorgeven via internet.

Daarnaast wordt, ingeval van een zelfstandige, diens BSN vermeld in de S&O-verklaring en RDA-beschikking. Deze zelfstandige mag de toegekende S&O-af trek en RDA-af trek toepassen bij de aangifte inkomstenbelasting.

Correctiebericht

Correctieberichten maken deel uit van de aangifte loonheffingen en zijn bedoeld voor herziening van reeds ingediende aangiftes. Met een correctiebericht kunt u ook met terugwerkende kracht niet gebruikte S&O-afdrachtvermindering verrekenen over al verstreken aangiftetijdvakken die eindigen in de periode waarop uw S&O-verklaring betrekking heeft. Correctieberichten kunt u indienen bij de Belastingdienst.

Correctie-S&O-verklaring

Een correctie-S&O-verklaring is een herziening van een reeds afgegeven S&O-verklaring. Een correctie-S&O-verklaring ontvangt u van RVO.nl indien u een mededeling doet of ten gevolge van een correctie n.a.v. een door RVO.nl uitgevoerd controlebezoek. In de correctie-S&O-verklaring staat het bedrag vermeld dat aan S&O-afdrachtvermindering wordt gecorrigeerd. Afhankelijk van het bedrag dat u aan S&O-afdrachtvermindering hebt toegepast, hebt u nog recht op toepassing van S&O-afdrachtvermindering of dient u teveel genoten S&O-afdrachtvermindering terug te betalen. Informatie hierover is opgenomen in de correctie-S&O-verklaring. Indien nodig verrekent u dit correctiebedrag vervolgens in uw aangifte loonheffingen.

Correctie-RDA-beschikking

Een correctie-RDA-beschikking is een herziening van (een) reeds afgegeven RDA-beschikking(en). Een correctie-RDA-beschikking ontvangt u van RVO.nl na het doen van een mededeling of ten gevolge van een correctie naar aanleiding van een door RVO.nl uitgevoerd controlebezoek. De correctie-RDA-beschikking zorgt ervoor dat een belastingplichtige toegezegd krijgt waar hij recht op heeft op basis van de werkelijk gerealiseerde uren, kosten en uitgaven. In de correctie-RDA-beschikking staat het bedrag vermeld dat wordt gecorrigeerd. Afhankelijk van het bedrag dat u aan aftrek heeft toegepast, hebt u nog recht op toepassing van RDA-aftrek of dient u teveel genoten RDA-aftrek te verrekenen. Informatie hierover is opgenomen in de correctie-RDA-beschikking. Indien nodig verrekent u dit correctiebedrag vervolgens in uw aangifte vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting.

eHerkenningmiddel

Een eHerkenningmiddel is een digitale sleutel waarmee u zich eenvoudig bekend kunt maken bij verschillende overheidsdienstverleners. U kunt het vergelijken met internetbankieren waarbij u de actie met een code (die u ontvangt via SMS of een token) bevestigt. U hebt een eHerkenningmiddel nodig om toegang te krijgen tot het eLoket.

Let op!

Voor de WBSO/RDA heeft uw eHerkenningmiddel een bepaald niveau nodig (niveau 2+).

eLoket

Het eLoket is een digitaal loket voor het indienen van een aanvraag bij RVO.nl. Via het eLoket kunt u o.a. een WBSO/RDA-aanvraag invullen en indienen. Het eLoket werkt ook op besturingssystemen als Apple en Linux. Via eLoket kunt u vanaf iedere werkplek online uw WBSO/RDA-aanvraag indienen of bekijken. Om toegang te krijgen tot het eLoket hebt u een eHerkenningmiddel nodig.

Fiscale eenheid

Bij een fiscale eenheid worden meerdere ondernemingen samen gezien als één onderneming. De Belastingdienst heeft hiervoor een verklaring afgegeven. Een fiscale eenheid bestaat vaak uit een moedermaatschappij en 1 of meer dochtermaatschappijen. Ondernemingen kunnen voor verschillende belastingen een fiscale eenheid vormen. Voor de WBSO is het alleen relevant of er sprake is van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Forfaitair RDA-uurbedrag

Het uurbedrag geldt voor RDA-aanvragers met gemiddeld 150 of minder erkende S&O-uren per maand. Dit uurbedrag van € 15 vormt een benadering van de werkelijke kosten en uitgaven van de aanvrager voor diens S&O.

Forfaitair uurloon

Een forfaitair uurloon is een verondersteld uurloon dat geldt voor aanvragers van wie het S&O-uurloon niet kan worden berekend. De hoogte wordt jaarlijks vastgesteld en bedraagt in 2015 € 29.

Inhoudingsplichtige

Als u loon of een uitkering aan een werknemer of uitkeringsgerechtigde verstrekt, moet u over dit loon loonbelasting en premie volksverzekeringen (samen ook loonheffing genoemd) inhouden en afdragen aan de Belastingdienst. Als u loonheffing moet inhouden en afdragen, wordt u inhoudingsplichtige genoemd.

Kosten

Het RDA-bedrag wordt gebaseerd op de kosten en uitgaven die u verwacht te maken voor het uitvoeren van speur- en ontwikkelingswerk waarvoor u een S&O-verklaring hebt ontvangen. Onder kosten wordt verstaan al hetgeen is betaald voor de realisatie van het eigen speur- en ontwikkelingswerk. De betalingen moeten uitsluitend dienstbaar zijn aan het uitvoeren van het eigen S&O en drukken op de belastingplichtige. Bovendien komen kosten slechts eenmaal in aanmerking voor een RDA-beschikking.

Loonheffing

De loonheffing is een voorheffing op de inkomstenbelasting en de premie volksverzekeringen. De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de heffing van de loonbelasting en de premie volksverzekeringen. Loonbelasting en premie volksverzekeringen worden samen vaak loonheffing genoemd, omdat ze als een bedrag door de inhoudingsplichtige worden ingehouden en afgedragen.

Loonheffingnummer

Inhoudingsplichtigen ontvangen van de Belastingdienst een loonheffingnummer. Een inhoudingsplichtige bestaat doorgaans uit één administratieve eenheid. Dat wordt in het loonheffingnummer meestal aangeduid met het getal 01 (subnummer) na de L.

Mededeling

Na afloop van het kalenderjaar moet u altijd het aantal uren dat u in een jaar hebt besteed aan speur- en ontwikkelingswerk (S&O) en (in het geval van een niet forfaitaire RDA-aanvraag) hoeveel kosten en uitgaven u hebt gemaakt en betaald, aan RVO.nl mededelen. Dit heet een mededeling doen. U kunt een mededeling doen via internet.

RDA

Research- en developmentaftrek. Een fiscale stimuleringsregeling waarmee de Nederlandse overheid een deel van de kosten en uitgaven (m.u.v. de loonkosten) voor speur- en ontwikkelingswerk (Research & Development) compenseert.

RDA-administratie

De administratie die inzicht geeft in de kosten en uitgaven die gemaakt zijn voor het uitvoeren van speur- en ontwikkelingswerk en de daaraan verbonden betalingen per project. In het geval u een RDA-beschikking op basis van kosten en uitgaven hebt ontvangen, dan moet u deze administratie bijhouden.

RDA-aftrek

Via de RDA vermindert een belastingplichtige de totaal af te dragen winstbelasting. Het RDA-bedrag is een aftrekpost voor uw aangifte winstbelasting.

RDA-bedrag

Het bedrag aan kosten en uitgaven die direct toerekenbaar en dienstbaar zijn aan door de belastingplichtige verricht speur- en ontwikkelingswerk, met uitzondering van de loonkosten. In het geval u een S&O-verklaring hebt ontvangen waarbij gemiddeld 150 S&O-uren of minder per maand zijn toegekend, dan wordt het RDA-bedrag vastgesteld door het totaal aantal erkende S&O-uren te vermenigvuldigen met het forfaitaire RDA-uurbedrag van € 15. Het RDA-bedrag wordt vastgesteld in een RDA-beschikking. Het bedrag van de RDA-beschikking komt ten laste van de winst in het jaar waarin de RDA-beschikking is gedagtekend.

RDA-beschikking

Een beschikking die u ontvangt van RVO.nl. In de RDA-beschikking staat het bedrag aan aftrek dat u ten laste van de winst mag brengen.

RSIN-nummer

Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer van de belastingplichtige.

S&O

Speur- en ontwikkelingswerk.

S&O-administratie

De administratie omtrent de aard, inhoud, voortgang en omvang (tijdsbesteding) van de S&O-werkzaamheden. Deze administratie moet u bijhouden als u van de WBSO gebruik wilt maken.

S&O-afdrachtvermindering

Via de WBSO vermindert een S&O-inhoudingsplichtige de totaal af te dragen loonheffing. Deze vermindering van de afdracht loonheffing wordt S&O-afdrachtvermindering genoemd.

S&O-inhoudingsplichtige

Een inhoudingsplichtige met een S&O-verklaring.

S&O-loon

S&O-loon is loon voor het verrichten van speur- en ontwikkelingswerk. Het S&O-loon = aantal S&O-uren x S&O-uurloon.

S&O-uren

S&O-uren zijn uren voor het verrichten van speur- en ontwikkelingswerk.

S&O-uurloon

Het S&O-uurloon is de som van het loon van alle S&O-medewerkers / (0,85 x som verloonde uren van alle S&O-medewerkers). De factor 0,85 is bedoeld ter compensatie van verlof. De uitkomst wordt naar boven afgerond op een veelvoud van € 1. Het berekende uurloon geldt altijd voor een heel kalenderjaar. RVO.nl berekent het S&O-uurloon op basis van aangeleverde BSN's van medewerkers die twee jaren eerder S&O hebben verricht. Als het S&O-uurloon niet berekend kan worden dan geldt het forfaitaire uurloon.

S&O-verklaring

Verklaring die u ontvangt van RVO.nl. In de S&O-verklaring staat het bedrag aan maximale S&O-afdrachtvermindering dat u, in het kalenderjaar waarop de S&O-verklaring betrekking heeft, mag verrekenen op het loonheffingsnummer dat op de S&O-verklaring staat vermeld. De S&O-verklaring wordt meegestuurd met de beschikking.

Starter

Een starter is een aanvrager die in de afgelopen vijf kalenderjaren maximaal vier jaar personeel in dienst had en die maximaal twee jaar een S&O-verklaring heeft ontvangen. Als er sprake is van een voortzetting van activiteiten vanuit een andere onderneming en verbondenheid met die andere onderneming, dan tellen de kalenderjaren waarin die andere onderneming S&O-verklaringen heeft ontvangen mee bij de bepaling van de starterstatus van de inhoudingsplichtige die aanvraagt.

Voor zelfstandigen geldt dat ze over de afgelopen vijf jaar maximaal vier jaar ondernemer waren en maximaal twee jaar een S&O-verklaring hebben ontvangen om als starter te worden aangemerkt. Als er sprake is van een voortzetting van activiteiten vanuit een andere onderneming en een aanmerkelijk belang in die andere onderneming, dan tellen de kalenderjaren waarin die andere onderneming S&O-verklaringen heeft ontvangen mee bij de bepaling van de starterstatus van de zelfstandige die aanvraagt.

Startersfaciliteit

De WBSO geeft extra ondersteuning aan starters. Dit heet de startersfaciliteit.

TWO

TWO staat voor technisch wetenschappelijk onderzoek. Een TWO-project zoekt een verklaring voor een verschijnsel dat wordt waargenomen die niet is te geven op basis van algemeen toegankelijke kennis.

Uitbesteed onderzoek

Werkzaamheden die voor de belastingplichtige als speur- en ontwikkelingswerk kunnen worden aangemerkt en door deze belastingplichtige worden uitbesteed aan een derde. De kosten van uitbesteed onderzoek komen niet in aanmerking voor de RDA.

Uitgaven

Het RDA-bedrag wordt gebaseerd op de kosten en uitgaven die u verwacht te maken voor het uitvoeren van speur- en ontwikkelingswerk waarvoor u een S&O-verklaring hebt ontvangen. Onder uitgaven wordt verstaan al hetgeen is betaald voor de verwerving van nieuw vervaardigde bedrijfsmiddelen. Bovendien moeten de betalingen drukken op de belastingplichtige. De bedrijfsmiddelen moeten bovendien niet eerder gebruikt zijn en dienstbaar aan het eigen speur- en ontwikkelingswerk.

WBSO

WBSO staat voor Wet Bevordering Speur- en ontwikkelingswerk. Een fiscale stimuleringsregeling waarmee de Nederlandse overheid een deel van de loonkosten voor speur- en ontwikkelingswerk (Research & Development) compenseert.

14. Quickscan WBSO/RDA

Wilt u WBSO/RDA aanvragen? Doe de quickscan!

Kunt u één van de onderstaande vragen met **Ja** beantwoorden:

1. Ontwikkelt u producten?
2. Ontwikkelt u productie-processen?
3. Ontwikkelt u ICT-oplossingen (software)?
4. Voert u technisch wetenschappelijk onderzoek uit?
5. Onderzoekt u of één van de vier bovengenoemde mogelijkheden binnen uw bedrijf haalbaar is?
6. Doet u technisch onderzoek naar verbetering van uw productieproces of programmatuur?

Ja

Lost u **zelf** de technische knelpunten bij uw ontwikkeling op?
of
Zoekt u **zelf** naar antwoorden op uw (technische) onderzoeksvragen?

Ja

Bent u nog bezig met uw ontwikkeling of onderzoek?

Ja

Betaalt u vennootschaps- of inkomstenbelasting in Nederland?

Ja

Ik betaal vennootschapsbelasting (BV of NV)

Ik betaal inkomstenbelasting en heb een eenmanszaak, VOF of CV

Ja

Ja

Draagt u in Nederland loonheffing af voor uw werknemers die uw ontwikkeling of onderzoek uitvoeren?

Denkt u dit jaar zelf minimaal 500 uur aan uw ontwikkeling of onderzoek te besteden?

Nee

Ja

Vindt uw ontwikkeling of onderzoek plaats binnen de EU?

Ja

U voldoet aan de basisvoorwaarden om gebruik te maken van de WBSO. **WBSO**

Ja

Besteedt u gemiddeld meer dan 150 uur per maand aan uw ontwikkeling of onderzoek?

Nee

U voldoet aan de basisvoorwaarden om ook gebruik te maken van de RDA.

Ja

Doet u nog investeringen of maakt u kosten voor uw ontwikkeling of onderzoek?

Ja

RDA

WBSO

De WBSO is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken. RVO.nl, een onderdeel van ministerie van EZ, verzorgt de uitvoering. Bedrijven kunnen het financiële voordeel van de WBSO verrekenen met de Belastingdienst.

RDA

Bedrijven die aan speur- en ontwikkelingswerk doen, kunnen naast de WBSO ook gebruik maken van de RDA (Research en Development Aftrek). De RDA is een fiscale regeling voor innovatieve ondernemers waarmee het ministerie van Economische Zaken innovatie in Nederland wil bevorderen.

Met de RDA kunnen ondernemers hun kosten voor R&D verlagen via een extra aftrekpost. Aftrekbaar zijn bijvoorbeeld kosten voor prototypes, proefopstellingen of onderzoeksapparatuur.

Meer informatie

Wilt u meer informatie, kijkt u dan op de website van de WBSO of RDA: www.rvo.nl/wbso of www.rvo.nl/rda

Contact

Telefoon 088 042 42 42 (bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur) Hier kunt u ook terecht voor vragen over het indienen via eLoket.

klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl

De Belastingdienst

Financiële verrekening

Voor vragen over de financiële verrekening van de WBSO en RDA kunt u contact opnemen met de Belastingtelefoon (telefoonnummer 0800 0543) of met het Belastingdienstkantoor waar uw onderneming onder valt.

Andere interessante regelingen

Innovatiebox

Per 1 januari 2010 is de innovatiebox ingevoerd om innovatief onderzoek door ondernemers fiscaal te stimuleren. Informatie over de innovatiebox vindt u op de website van de Belastingdienst. Daar vindt u ook een lijst met contactpersonen die u kunt benaderen als u vragen heeft over het gebruik van de innovatiebox.

Innovatiefonds MKB+

Het Innovatiefonds MKB+ ondersteunt innovatieve ondernemers met drie financieringsinstrumenten: het Innovatiekrediet, de SEED Capital-regeling en Fund-of-Funds. www.innovatiefondsmkb.nl

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Hanzelaan 310

8017 JK Zwolle

Postbus 10073 | 8000 GB Zwolle

T 088 042 42 42

www.rvo.nl

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | november 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert ondernemers bij duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken. De organisatie bestaat sinds 2014 en is ontstaan uit een fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.